

Detaljplan för del av Mårtens fälad 1:15 m.m. i Lund, Lunds kommun

BAKGRUND OCH SAMMANFATTNING

Detaljplanprocessen regleras i plan- och bygglagen och syftar till att pröva om ett givet förslag till markanvändning är lämpligt. I processen ska allmänna och enskilda intressen vägas mot varandra. Under samråds- och granskningsskedet ges möjlighet att skriftligen yttra sig. I detta dokument, granskningsutlåtande, redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkommit i samråds- respektive granskningsskede. Synpunkterna finns i sin helhet på stadsbyggnadskontoret. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje yttrande.

Samråd

Enligt byggnadsnämndens beslut 2019-08-22 har rubricerad detaljplan, varit föremål för samråd under tiden 12 september – 13 november 2019 samt remitterats till berörda myndigheter, nämnder m fl. Ca 40 yttranden har inkommit under samrådstiden.

Granskning

Enligt byggnadsnämndens delegationsbeslut har rubricerad detaljplan, upprättad, 2021-01-18 hållits tillgänglig för granskning under tiden 8 februari - 22 februari 2021 samt remitterats till berörda myndigheter, nämnder m fl. Knappt 20 yttranden har inkommit under denna granskningsperiod.

Betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning om att planen inte innebär betydande miljöpåverkan.

Samlad bedömning

Efter genomförd planprocess är kommunens bedömning att det allmänna intresset att möjliggöra ca 500 nya bostäder väger tyngre än intresset att behålla jordbruksmarken respektive Solhällans koloniområde opåverkade. För att kunna genomföra bostadsbyggandet behöver infrastruktur utvecklas, vilket förutsätter utrymme för nya gatusträckningar och dagvattenhantering. Att detaljplanen säkerställer övervägande del av koloniområdet för odling, bedöms innebära ökad trygghet för den enskilde kolonisten, även om en gata kommer att skilja de två delarna av Solhällans koloniområde åt.

Planförslagets huvudidé, med parkgatan som ett strukturerande, offentligt rum har till granskningen vidareutvecklats. För att möta det ökade intresset för stadsodling har till granskningen andelen mark

avsatt för odling ökat något på bekostnad av allmän plats. Genom att låta mark avsatt för odling omfatta både koloni- och odlingslotter skapas flexibilitet för ett ökat eller minskat intresse för odlingslotter respektive koloniverksamhet. För att säkerställa öppenhet och distans mellan allmän plats och Solhällans koloniområde förhindras bebyggelse på strategiska ytor.

YTTRANDEN

Myndigheter, statliga verk m fl

Länsstyrelsen Skåne

Yttrande i samråd (aktbilaga 62)

Länsstyrelsens formella synpunkter i korthet:

Förutsatt att planhandlingarna kompletteras och redogör för markens lämplighet för sitt ändamål gällande översvämning, buller, markföroreningar och risk så att det visas att platsen är lämplig för den förändring som föreslås, har inte länsstyrelsen några synpunkter utifrån 11 kap. 10 -11 §§ PBL. Utifrån aktuellt underlag delar länsstyrelsen kommunens bedömning att ett genomförande av planförslaget inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan i den mening som avses i 6 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen menar att handlingarna måste kompletteras avseende bullersituationen avseende kvartersmark för bostäder i norr och nordost. Länsstyrelsen efterlyser ett förtydligande från kommunen gällande hur byggrätten för radhus längst i sydväst går att utformas så att den får en ljuddämpad sida och hur riktvärdena för uteplats ska klaras i detta läge. Detsamma gäller för ytterligare någon byggrätt längs med Dalbyvägen. Om delar av bebyggelsen mot Dalbyvägen och Sandbyvägen behövs som skärm för att klara bullernivåerna eller bullerplank är en förutsättning för att skapa god ljudmiljö, behöver detta säkerställas i plankartan.

Länsstyrelsen anser inte att den rådande bullerförordningens beskrivning av högsta tillåtna bullernivåer bör anges som planbestämmelser.

Länsstyrelsen kan utifrån aktuella handlingar inte ta ställning till om marken är lämplig för sitt ändamål och menar att handlingarna behöver kompletteras rörande markföroreningsfrågan inför granskningskedet av detaljplanen.

Länsstyrelsen menar att det alltid krävs en platsspecifik bedömning för att klargöra hur riskbilden ser ut. Att enbart hänvisa till kommunens

strategi för bebyggelseplanering intill rekommenderade färdvägar för transporter av farligt gods ger inte en tillräcklig bild av hur kommunen kommit fram till att 40 meter till bebyggelse är ett acceptabelt avstånd. Resonemanget behöver relateras till vad för typ av risk som kan uppstå och hur det förhåller sig till den specifika användning som föreslås i planen samt vilka eventuella konsekvenser som kan uppstå. Länsstyrelsen menar att planhandlingarna inför granskningskedet måste kompletteras enligt ovanstående.

Länsstyrelsens rådgivning

Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att så snart som möjligt söka dispens för de intrång som avses göras i de biotopskyddade miljöerna.

Länsstyrelsen ger kommunen rådet att hantera planen med ett utökat förfarande. Länsstyrelsen påminner också om att det av planbeskrivningen ska framgå om planen avviker från översiktsplanen, på vilket sätt den i så fall gör det och skälen för avvikelsen.

Kommentar

Kommunen menar att detaljplanen och dess syfte överensstämmer med översiktsplanen. I ÖP2010 har området varit planlagt som utredningsområde samt aktuellt för förtätning. ÖP 2018 anger att ny bebyggelse inom planområdet ska vara blandad och för koloniområdet anges befintlig särskild fritidsanläggning. Med anledning av detta - och att ÖP 2018 vid tidpunkten för samråd inte har varit överklagad på sitt sakinhåll - delar kommunen inte länsstyrelsens uppfattning att detaljplaneförslaget skulle vara en så omfattande förändring att ett byte av förfarande är lämpligt.

Inför granskning har en skyfallsanalys genomförts. Resultat visar sammantaget att planerad byggnation och områden nedströms, utifrån ett skyfallsperspektiv, kan säkerställas med planens utformning.

Markföreningar som har identifierats i den marktekniska utredningen, tillika lägen för borrhövar, har lagts till i planbeskrivningen för att förtydliga rådande förutsättningar. Översiktlig geo- och miljöteknisk undersökning i sin helhet finns att tillgå på stadsbyggnadskontoret.

Redovisning av buller för planerade bostäder i norr och nordost saknas i form av bild i planbeskrivningen, då det för dessa byggrätter inte föreligger någon bullerproblematik av den typ som föranleder reglering, vilket framgår av vidstående text.

I ett radhus finns större möjlighet att placera sovrum och vardagsrum med tillgång till uteplats mot tyst sida, än vad som är fallet i ett flerfamiljshus.

Bebyggelsen utmed Dalbyvägen och Sandbyvägen utgör inte en skärm i det avseende att de är nödvändiga för att klara bakomliggande bostäder. Däremot utgör de en hjälp för att ytterligare förbättra ljudmiljön i de inre delarna av kvarteren. På grund av ovanstående finner kommunen ingen anledning att styra utbyggnadsordningen i plankartan. Utbyggnadsordningen kan, om det är nödvändigt, regleras genom avtal eller om situationen skulle uppstå, styras av bygglovsprocessen. Stadsbyggnadskontorets praxis för bullerbestämmelser i plankartan har sedan samrådsskedet vidareutvecklats, vilket innebär att värdena utgår ur bestämmelserna.

Kommunen och Räddningstjänst Syd samarbetar kring riskfrågan avseende farligt gods. Som ett led i detta har vi tillsammans tagit fram den utredning som refereras till. Utredningen innehåller en modell för bedömning av risk för föreslagen användning. Modellen behandlar specifika gator och vägar, hastigheter, möjliga användningar och möjliga lösningar för riskreducering. Enligt denna modell blir kravet på avstånd - utan riskreducerande åtgärder - för bostäder i flerfamiljshus (dvs känslig verksamhet) och aktuell hastighet (70 km/h) 40 m från väggkant. För småhus (vari radhus kan tänkas ingå) blir avståndet mindre och om hastigheten skulle sänkas till 50 km/h är kravet för båda bostadstyperna 20 m. Om riskreducerande åtgärder införs kan krav på avstånd minska ytterligare. Markens terräng är en fördel i händelse av ett flytande utsläpp. Kommunen bedömer därför att inga ytterligare utredningar är nödvändiga i denna fråga.

Dispens för påverkan på biotopskyddat dike har sökts och beviljats.

Plankartan har till granskningsskedet försetts med bestämmelse "a" och preciseringen "Sanering av förorenad mark ska vara utförd innan startbesked". Yttrandet har medfört förtydliganden avseende skyfall, markföroreningar och trafikbuller i planbeskrivningen.

Yttrande i granskning (aktbilaga 96)

Länsstyrelsen har med de aktuella planhandlingarna och nuvarande information inte några synpunkter på planförslaget utifrån 11 kap 10-11 §§ PBL.

Kommentar

-

Region Skåne

Yttrande i samråd (aktbilaga 58)

Bostadsbyggandet är en viktig utvecklingsfaktor för Skåne. Region Skåne ser positivt på kommunens ambitioner att förtäta i ett område med mycket god kollektivtrafikförsörjning och att detta görs med

utveckling av de gröna strukturerna. I planförslaget finns en beskrivning av kollektivtrafiken i området. Texten behöver justeras då det är Skåneexpressen 5 som trafikerar hållplats Gastelyckan Östra.

Kommentar

Planbeskrivningen har justerats.

Yttrande i granskning (aktbilaga 104)
Region Skåne avstår från att yttra sig.

Trafikverket

Yttrande i samråd (aktbilaga 41)

Vägar

Byggnadsfritt avstånd (från vägområdesgräns) är 30 meter och inom detta område ska inga byggnader eller andra fasta föremål som kan inverka menligt på trafiksäkerheten placeras. Trafikverket anser att plankartan ska kompletteras med prickmark motsvarande det byggnadsfria avståndet.

Av planbeskrivningen framgår inte beräknad trafikökning till följd av planförslaget. Ökad trafik kan medföra behov av åtgärder på det statliga vägnätet och dess anslutningar, i synnerhet i närliggande anslutningar till väg 102. För att Trafikverket ska kunna ta ställning till hur våra anläggningar påverkas av planförslaget måste kommunen redovisa beräknad trafikstring och flödesfördelning. Åtgärder på det statliga vägnätet och dess anslutningar, till följd av en exploatering, ska bekostas av kommunen och/eller exploatören och avtal tecknas.

Buller

Trafikverket ser positivt på att kommunen låtit gällande bullerriktvärden ingå i planbestämmelserna. De nödvändiga åtgärder som kan krävas (bullerskydd) ska bekostas av kommunen och/eller exploatören.

Reglering av byggnadshöjd

Trafikverket efterfrågar att bebyggelsens maximala totalhöjd regleras inför granskningsskedet för att kunna bedöma eventuell påverkan på järnvägens radiostråk. Vidare bör även bebyggelsens totalhöjd regleras för att bedöma behovet av remittering till relevanta luftfartsmyndigheter.

Kommentar

Plankartan anger PARK inom det som Trafikverket definierar som byggnadsfritt avstånd; parkmark prickas inte. Prickmark kan även komma att förhindra plank och även av detta skäl bedöms prickmark vara ett olämpligt förfarande.

Totalhöjden för taklandskapet huvar, uppstickande delar av eventuella hisschakt eller dylikt är oförutsägbar och därför har andra sätt att dimensionera byggnadsvolymer avsiktligt använts. Att dylika uppstickande delar av en byggnad skulle kunna påverka järnvägens radiostråk bedöms alltför osannolikt för att styra bebyggelsens via totalhöjd. Resultatet skulle kunna bli det helt motsatta – en angiven totalhöjd som skulle kunna utnyttjas för mer massiva konstruktioner – vilket skulle riskera påverka området negativt ur fler aspekter än enbart radiosignaler.

Luftfartsverket är en egen remissinstans, se nedan.

Yttrandet föranleder ingen åtgärd.

Yttrande i granskning (aktbilaga 111)

Trafikverket saknar kommunens bedömning av planområdets trafikallstring och dess konsekvenser för anslutningspunkterna till väg 102.

Kommentar

Trafikprognos för angränsande gator finns redovisad under avsnittet konsekvenser i planbeskrivningen. För större tydlighet har texten kompletterats med siffror för det uppskattade antal motorfordon som planförslaget kan komma att medföra även på Sandbyvägen. Motsvarande siffra för Fritjofs väg finns redovisad i granskningshandlingen.

Anslutningspunkterna till väg 102 bedöms klara - den utifrån ett helhetsperspektiv på trafiken - begränsade ökning av antal motorfordon som planförslaget innebär. Ett separat vänstersvängfält på Sandbyvägen i norrgående riktning minskar risken för köbildning.

Kapacitetsberäkningar visar en belastningsgrad under 0,8 på samtliga ben i cirkulationen med aktuell trafikökning. Korsningen Dalbyvägen/Fritjofs väg bedöms klara över 4 000 fordon/dygn, vilket innebär att det även i denna anslutningspunkt finns marginal i relation till beräknad trafikökning.

Luftfartsverket

Yttrande i samråd (aktbilaga 32)

Inget att erinra.

Kommentar

-

Nämnder och styrelser

Kommunstyrelsen

Yttrande i samråd (aktbilaga 60-61)
Kommunstyrelsen beslutar att tillstyrka planförslaget.

Kommentar

-

Yttrande i granskning (aktbilaga 107)

Kommunkontoret tillstyrker planförslaget.

Kommentar

-

Tekniska nämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 70 och 71)
Tekniska nämnden beslutar genom delegationsbeslut att tillstyrka bifall till planförslaget under förutsättning att förvaltningens synpunkter beaktas.

Sammanfattning

Tekniska förvaltningens synpunkter berör bland annat önskemål om att strukturer även för gångtrafik och cykeltrafik presenteras på kartor i planbeskrivningen. Begreppet gångfartsområde föreslås utgå som planbestämmelse. Förvaltningen framför att planläggningen av parkgatan, behöver ses över av flera skäl. Trafiksäkerhetshöjande åtgärder föreslås.

Behov av exploateringsavtal uppmärksammas för att säkerställa finansiering av allmänna anläggningar, eftersom kommunen inte är den enda markägaren.

Gata och trafik

Upplevelsen när man färdas som gående eller cyklist längs befintlig gc-väg bör finnas med som en aspekt i planarbetet.

Gångfartsområde är trafikregleringsform som väghållaren kan besluta om och bör därför inte användas i planbeskrivningen. Den mellersta platsen av typen "GATA₃" är stor och kan vara svår för framförallt fotgängare att använda. Viktigt att den utformas så att platsen bli tillgänglig och trygg.

Planläggningen av parkgatan är negativ ur ett väghållarperspektiv. Längsgående parkering på kvartersmark intill allmän körbana kan ge problem vid anläggningsskedet samt i drift-och underhållsskedet.

Praktiska frågor som avvattnings, gatubelysning, skyltsättning med mera behöver lösas. Det smala utrymmet för allmän gata, 3,5 meter enkelriktad körbana, ger i praktiken inte utrymme för varken gatubelysningsutrustning eller vägmärken. Någon plats för snöupplag finns inte heller. I plankarta har både den södra och den norra delen av parkgatan planbestämmelse: park/träd/dagvatten/gångväg. Den norra delen behöver bearbetas inför granskning för att säkerställa att utrymme finns för önskade funktioner

Utrymmet för allmän gata behöver justeras så att gaturummet är tillgängligt för ett 12 meter långt motorfordon (väghållningsfordon, brandbil, flyttbil etc.).

Förvaltningens bedömning är att trafiksäkerhetshöjande åtgärder behöver byggas på gatan som ansluter till Sandbyvägen, i ett läge där en korsande gång- och cykelväg ansluter. Även den södra delen av parkgatan behöver förses med fartdämpande åtgärder.

Dagvatten

Vilka volymer som behöver/kan hanteras i parkgatan behöver utredas.

Genomförandefrågor/Mark och exploatering

Exploateringsavtal behöver träffas för att reglera olika genomförandefrågor, vilket behöver förtydligas i genomförandebeskrivningen.

Även anläggandet av anslutning till och ombyggnad av Sandbyvägen ska belasta exploateringen och bör läggas till i punktlistan på sidan 4.

Under rubriken fastighetsrättsliga konsekvenser (s.51) i planbeskrivningen listas berörda fastigheter och fastighetsägare. Under respektive fastighet/fastighetsägare anges att "fastighetsägaren ansöker om lantmäteriförrättning". Innehållet bör förtydligas till granskningsskedet. Lunds kommun, initiativtagare till och huvudsaklig markägare, ansöker genom mark- och exploateringskontoret om lantmäteriförrättning för åtgärder som krävs för detaljplanens genomförande.

Åtgärder (utanför detaljplaneområdet) som avser överföring av mark till Solhällan 3 kan komma att kompletteras i lantmäteriförrättningen om överenskommelse kommer till stånd.

Upplåtelse av ledningsrätter söks av ledningshavare. Text under fastighetsrättsliga konsekvenser behöver av denna anledning justeras.

Stycke tre Mårtens Fäläd 1:15 samma rubrik anger att kommunen har en intäkt från försäljning av styckningslotterna A, C-F. Lotterna E och F

har felaktigt tagits upp som försäljningsobjekt. E och F utgör koloniområdet och ska således inte säljas.

Kommentar

Att bebyggelsekaraktären trädgårdsstad skulle vara beroende av att avgränsa tillkommande bebyggelsen från Dalbyvägen och Sandbyvägen är inte en uppfattning som stadsbyggnadskontoret delar. I kommunens översiktsplan är aktuellt avsnitt av Dalbyvägen utsett till plats för stadsintegrerat näringsliv. Både Dalbyvägen och Sandbyvägen är dessutom utpekade som stadsutvecklingsstråk. I stadsbyggnadskontorets uppdrag ingår att tillsammans med möjligheten för ny bostadsbebyggelse och ytor för dagvatten skapa attraktiva stråk för gående och cyklister utmed Dalbyvägen.

Aspekten att som oskyddad trafikant röra sig mellan centrum och exempelvis Linero, är således med i planarbetet. Det är stadsbyggnadskontorets uppfattning att en på lämpliga platser utglesad vegetation, eventuell uppstammning av enstaka träd och förnyelse av parkmarken kan bidra till förbättring utifrån såväl rumsliga aspekter som säkerhet och upplevd trygghet.

En kännetecknande del i trädgårdsstadens uppbyggnad är just allmänna gator, platser och torg som viktiga, gröna stadsrum – som komplement till bostaden och inte enbart en logistisk funktion. Parkgatan behövs för områdets stadsmässiga uppbyggnad. Den är också nödvändig som en av flera åtgärder för att hantera förväntade ökningar av dagvatten respektive skyfall. Gatan har studerats av stadsbyggnadskontorets trafikkompetens och har tydliga gränser mellan allmän plats och kvartersmark samt ger utrymme för framtida ledningar. Det finns inte något i detaljplanen som förhindrar gående att korsa parkgatans gröna mitt. Vald lösning har till granskningen vidareutvecklats för att möta väghållarens önskemål avseende funktionalitet och drift, men ändå behålla sin konceptuella idé.

Gång- och cykelvägar är i planbeskrivningen förtydligade i diagram samt redovisade i illustrationsplan. Detaljplanen säkerställer mark för en eller flera användningar och ska inte genom egenskapsbestämmelser styra mer än nödvändigt. Ytterligare redovisning eller detaljering bedömer stadsbyggnadskontoret därför inte lämplig.

Ett kännetecken för trädgårdsstaden är planterade platser och gaturum i en hierarkisk ordning och i samspel med intilliggande bebyggelse. Därför används olika beteckningar för olika typer av gaturum. GATA₃ har till granskningshandlingen fått preciseringen "Trafik på fotgängarnas villkor". Eventuella snöupplag lär kunna vara möjliga inom parkmark som ligger i direkt anslutning till gata både centralt i området och i söder.

Möjlighet till fartdämpande åtgärder finns inom parkgatans södra sträckning. Denna kan lämpligen samordnas med passage för gående, där tekniska förvaltningen så bedömer lämpligt.

Inför granskningen har en studie av trafikrörelser genomförts. Utrymmet för dessa funktioner inom detaljplanekartan har justerats för att bättre svara mot de önskemål som tekniska förvaltningens har framfört ovan. Yttrandet har således medfört justeringar i plankartan i relationen mellan kvartersmark och gatumark. Vissa platser har kunnat minskas och andra har ökat, för bättre anpassning till trafikrörelser. I parkgatans norra del har respektive körbana breddats med 0,05 m och gångstråket förflyttats västerut till parkmark. GATA₃ har till granskningshandlingen istället fått preciseringen "Trafik på fotgängarnas villkor".

En viss omfördelning av ytor avsedda för bostad respektive park har skett för att förbättra möjligheten att behålla vissa större, utpekat värdefulla träd i stråket utmed Dalbyvägen.

Ombyggnaden av Sandbyvägen har lagts till i punktlistan på sidan 56-57 i planbeskrivningen (anslutningen var redan med).

Fastighetsrättsliga avsnitt har uppdaterats.

Yttrande i granskning (aktbilaga 108)

Tekniska nämnden beslutar genom delegation att tillstyrka bifall till detaljplanen under förutsättning att förvaltningens synpunkter beaktas.

Förvaltningen är positiv till att nya bostäder kan tillskapas i ett centralt läge i staden och att den tillkommande bebyggelsen har anpassats efter det befintliga koloniområdet. Förvaltningen framför synpunkter på parkgatan kopplat till väghållarperspektivet, att sikttrianglar bör ligga på allmän plats samt några synpunkter på samordning och illustration av gator och trafik.

Kommentar

Plankartan har uppdaterats avseende hörnavskärningar mot Sandbyvägen och i parkgatans nordöstra del.

Samordningen av kvartersgata i relation till kommunens mark längs med Sandbyvägen kommer att bli en diskussion mellan parterna, det vill säga Tekniska förvaltningen och aktuell byggaktör.

En grafisk figur över principer för gång-, cykel och motorfordonstrafik samt även hållplatser för kollektivtrafik ut över planområdets gräns finns i planbeskrivningen. Bild på sidan 44 är hämtad ur Tekniska förvaltningens utredningsmaterial. Bilden begränsas av planbeskrivningens A4-format, men har fått högre upplösning.

Barn- och skolnämnden

Yttrande i granskning (aktbilaga 112)

Barn- och skolnämnden beslutar att lämna yttrande över detaljplanehandlingarna i enlighet med vad som framgår av barn- och skolförvaltningens tjänsteskrivelse. Barn- och skolförvaltningen har skrivit ett yttrande över granskningshandlingen. I yttrandet konstateras att detaljplanens planerade utbyggnad ryms inom de planerade skolor och förskolor som finns i angränsande områden.

Barn- och skolförvaltningen anser att planbeskrivningen bör uppdateras gällande närliggande områdets skolor. Boende inom detaljplanen kommer ha nära till Vikingaskolan, men även till den nya skola som byggs på Råbylund. Barn- och skolförvaltningen menar att det är positivt att planskildheter finns för gång/cykel respektive bil vid både Dalbyvägen och Sandbyvägen. Det är dock viktigt att poängtera områdets koppling till den nya skolan på Råbylund och att säkerställa en säker skolväg för elever som kommer ha sin skolgång där.

Gällande förskola vill barn- och skolförvaltningen understryka närheten både till den kommande förskolan på Vipeholm men även den nyligen byggda förskolan på Råbylund.

I övrigt har barn- och skolnämnden ingen erinran mot förslaget.

Kommentar

Planbeskrivningen uppdateras med nyligen uppförda och framtida förskolor respektive skola, enligt ovan.

Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 45 och 46)

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att godkänna upprättat yttrande över detaljplan för del av Mårtens Fälad 1:15 med flera i Lund.

Kultur- och fritidsförvaltningen instämmer i att ärendet berör barn, eftersom det påverkar den befintliga lekmiljön, Solhällans bollplan, och då det innebär tillskapande av nya livsmiljöer för barn. Förvaltningen framför att planförslaget innebär bostadsbebyggelse, som tar hänsyn till barns mobilitet och behov av olika typer av lek- och vistelseytor. De allmänna parkytorna ökar inom planområdet, så på så sätt blir området mer tillgängligt för barn - även från kringliggande områden.

Kultur- och fritidsförvaltningen har inga verksamheter inom eller i direkt anslutning till planområdet. De anläggningar som ligger närmast planområdet är Linero bibliotek, Linero fritidsgård och Linero idrottsplats, som ligger cirka 1-1,5 km från planområdet. Förvaltningen ser att planens förverkligande kan bidra till ett ökat underlag för befintliga verksamheter, men ser inget behov av några nyetableringar

som en följd av planen. Förvaltningen ser det som positivt att ytan för bollplan bevaras samt att det finns utrymme för lekplatser och grönområden, som säkerställer ytor för bostadsnära rekreation.

Kommentar

-

Miljönämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 63 och 64)

Miljönämndens har beslutat att anta förvaltningens yttrande som sitt eget med följande tillägg:

- på illustrationskartan - som inte är bindande - inritad bäck och dammar (med blått) bör även framgå av plankartan - som är bindande
- att använda alternativa energikällor för de planerade bostäderna på Mårtens Fälad 1:15. En sådan källa kan vara försörjning via solcellsenergi
- att vidta ytterligare åtgärder för att rena dagvatten i syfte att uppnå god ekologisk status i Höje å

Miljöförvaltningen belyser i sitt yttrande frågor om buller (inkl. bollplan), förorenad mark, koloniområde samt dagvatten, vilket i korthet återges nedan.

Buller

En del av området påverkas av buller, vilket är negativt för barn. Miljöförvaltningen anser att bullerfrågan behöver utredas ytterligare då de råder oklarheter om de prognosticerade trafiksiffrorna kan vara riktiga. Enligt Trafikverkets basprognoser för persontrafik beräknas persontransportarbetet i Sverige öka årligen med 1,1 % under perioden 2014-2040, vilket motsvarar en total ökning på 32 %.

De redovisade uppmätta trafikvärdena för 2018 översteg prognosen för 2040 för Dalbyvägen, Sandbyvägen och Thulehemsvägen. Enligt uppgifter på kommunens intrakarta var dygnsmedeltrafiken på Dalbyvägen år 2018 20 000 med prognos för år 2040 16 700 fordon per dygn. För Thulehemsvägen var det 5 600 med prognos 5000 och för Sandbyvägen 14 700 med prognos 10 000.

Miljöförvaltningen anser att det är viktigt att ta höjd för kommande trafikökning då trafiken idag ökar i hela Skåne trots att många har tillgång till en god kollektivtrafik. Bullerberäkningarna bör därför göras om utifrån realistiska prognoser och med hänsyn till de utbyggnader som görs på till exempel Vipeholm, Sparta och Brunnsög.

När det gäller bullerfrågan vill miljöförvaltningen också koppla till delmål 6.4 i LundaEko II, där det framkommer att Lunds kommun ska arbeta förebyggande för att minska antalet kommuninvånare som

utsätts för hälsoskadligt buller vid boende, förskolor, skol- och rekreativmiljöer. Det är viktigt att se till att boende inte utsätts för höga trafikbullernivåer även framgent då trafikmängderna förväntas öka. För vägar med högre hastighet än 40 km/h är däcksljudet den mest dominerande bullerkällan, varför elfordon inte bidrar till lägre ljudnivåer.

Hela området ligger nära Dalbyvägen och Sandbyvägen, men även väg E22 vilka samtliga kommer att bidra med ett bakgrundsbrus i området. Det är viktigt att välja bullerskyddade platser för gemensamma uteplatser som kan bullerskyddas av de byggnader som planeras. Exakta platser för uteplatser bör väljas utifrån byggnadernas placeringar så att det finns goda solförhållanden samt en bra ljudmiljö på uteplatserna.

Idag finns en fotbollsplan inom planområdet och denna kommer att ersättas med en plan för spontanidrott. Ofta utrustas sådana planer med hårda ytor och metallstaket. Bollstuds och andra aktiviteter bidrar till störande ljud för närboende under stora delar av dygnet. Miljöförvaltningen anser att en sådan yta ska placeras i ett läge längre österut mot kolonierna än vad som är inritat på illustrationsplanen och att placeringen bör anges tydligare på plankartan för att minska störningar för boende vid Fritjofs väg.

Förorenad mark

Genomförd markundersökning för planområdet påvisade halter över Naturvårdsverkets generella riktvärde för känslig markanvändning (KM) i 2 av 16 jord prover. Miljöförvaltningen delar Rambölls bedömning att påvisade halters risk för spridning och exponering är liten samt rekommendationen om en fördjupad undersökning inom exploateringsområdena. En inklassning av massorna inom exploateringsområdena underlättar för fortsatt arbete samt frigör massor som kan återanvändas inom området, vilket bidrar till hushållning av resurser. Miljöförvaltningen rekommenderar att provtagning bör ske vid exploatering i anslutning till identifierat avfallsupplag vid den östra sidan. Detta då provtagning ej skett på denna plats i genomförd markundersökning.

Koloniområde

Koloniområdet anges som ett område som är öppet sommartid. Miljöförvaltningen anser att nytillkomna odlingslotter bör kunna vara tillgängliga för fler och under en större del av året. Det finns efterfrågan på närodlade grönsaker och frukter och att göra odling tillgängligt för fler människor kan vara positivt.

Dagvatten

En dagvattenutredning har utförts och denna visar att flera åtgärder behöver göras för att rena och fördröja dagvattnet inom planområdet.

Olika lösningar behöver samverka då det inte är tillräckligt med bara diken och öppen dagvattendamm för fördröjning och rening. Detta arbete ska fortsätta i planprocessen. Miljöförvaltningen anser att dammen bör förses med oljefälla.

Miljöförvaltningen anser att det är viktigt att arbeta för att uppnå MKN (miljökvalitetsnormer) för Höje å. Vid utformning av till exempel genomsläpplig mark behöver dess framtida skötsel särskilt beaktas så att skötsel inte blir beroende av användning av kemiska bekämpningsmedel. En skyfallsanalys ska göras i det fortsatta planarbetet och blir viktig för att studera översvämningssituationen inom och i anslutning till planområdet

Sammanfattningsvis i enlighet med ovan anser miljöförvaltningen att planförslaget ska omarbetas utifrån nedanstående synpunkter.

- Kompletteringar av trafikprognoser och därefter uppdatering av bullerberäkningar och eventuella förändringar av bullerskydd i planbeskrivningen.
- Markprovtagning bör ske i anslutning till identifierat avfallsupplag vid den östra sidan.
- Bollplan bör lokaliseras med avstånd till närboende vid Fritjofs väg för att minimera störningsrisker.
- Koloniområdet bör helt eller delvis göras tillgängligt för flera.
- Skyfallsanalysen utförs och dagvattendamm förses med oljefilter.

Kommentar

I plankartan finns bestämmelsen "dagvatten" inom aktuella områden. Kartan är ett juridiskt dokument, där den exakta utbredningen av diken och dammar inte bör preciseras – då detta blir alltför låsande för framtiden. Istället redovisas en möjlig lösning i detaljplanens illustration. Det är inte heller tillrådligt att låsa val av energiförsörjning i en detaljplan. Möjligheten till översilningsytor och fördröjning av dagvatten finns inom detaljplanen, vilket är positivt för den ekologiska statusen i Höje å.

Buller är negativt för såväl barn som vuxna. Det eventuella buller som en idrotts- lek- och spelyta skulle kunna generera fungerar bättre i det läge bollplanen har idag, än inne i områdets mer lugna och rekreativa miljöer.

Inför granskningen har trafikräkning för Fritjofs väg genomförts och bullerutredningen uppdaterats, vilket återges i planbeskrivningen. Dessa nya värden har inte inneburit någon påverkan på plankartans utformning.

Den geotekniska undersökningen har till granskningen kompletterats med fler borrhöjningar, vilket redogörs för i planbeskrivningen. Plankartan

har till granskningsskedet försetts med bestämmelse "a" och preciseringen "Sanering av förorenad mark ska vara utförd innan startbesked".

Resultatet av den skyfallsanalys/-utredning som har tagits fram till granskningsskedet är upptaget planbeskrivningen.

De övriga krav, invändningar och förslag som inte är planfrågor utan berör det tekniska utförandet eller förvaltning av anläggningar bör framföras till Tekniska förvaltningen respektive Tekniska nämnden.

Yttrande i granskning (aktbilaga 97)

De synpunkter som Miljönämnden lämnade under samrådet har delvis beaktats i granskningshandlingen, medan andra fortsatt är aktuella. Dessa är:

Buller

Trafik och buller är fortsatt viktiga frågor. Trafikmängder varierar över åren och kommer att förändras i den allt mer förtätade staden. Det är svårt att sja om framtidens trafiksituation. Prognosen som görs i detaljplanen blir bindande för det bullerskydd som byggs och det blir inte möjligt att med stöd av miljölagstiftningen ställa ytterligare krav på åtgärder. Miljönämnden anser att det är önskvärt att bygga nya bostäder med marginal till de bullerriktvärden som finns.

I den sydvästra delen ligger radhusbebyggelse mot Dalbyvägen. Det är inte redovisat att alla dessa kan få egna bullerskyddade uteplatser, vilket Miljönämnden anser är normalt för radhusbostäder. Vid en beräknad ljudnivå på 66 dBAeq anser Miljönämnden att bostäder inte bör lokaliseras. I lägen där 65 dBAeq innehålls är det tillåtet att bygga mindre enkelsidiga lägenheter, men Miljönämnden anser att det är lämpligare med större genomgående lägenheter. Enkelsidiga lägenheter är särskilt utsatta för höga sommartemperaturer när dessa lokaliseras mot byggnadens solutsatta sidor.

För att minska risk för andra störningar såsom från bollplan är det viktigt att utforma denna på ett sätt som inte ger upphov till störande ljud såsom dunsar i hårda ytor, men detta är en fråga som inte regleras i detaljplanen.

Övrigt

Då det enligt planförslaget finns möjlighet till underjordiskt garage bedömer miljönämnden att en större mängd schaktmassor kommer att transporteras vid exploatering av planområdet. Utifrån detta förordar miljöförvaltningen att en masshanteringsplan bör tas fram i samband med framtida exploateringsarbete.

Miljönämnden vill upplysa om att en anmälan om avhjälpande åtgärder ska inkomma till miljöförvaltningen i god tid innan planerat markarbete påbörjas.

Kommentar

I ett radhus med relativt generös möjlighet till byggbar yta och fri disposition föreligger olika möjligheter att skapa uteplatser med för platsen acceptabla bullernivåer. En insynsskyddad terrass på plan tre kan vara ett sådant exempel. En helt eller delvis inglasad terrass kan vara ett annat. Hur detta löses är en fråga för kommande skeden att studera. Det finns också möjlighet till uteplats på den tystare sidan, om markkontakt är att föredra, då djupet på denna byggrätt medger friyta öppen mot nordväst/nordost. Detta är del av skälen till varför plankartan är disponerad som den är; det vill säga med radhus i upp till tre våningar i den sydvästra delen av planområdet.

Eftersom vi inte vet hur framtiden ter sig behöver planarbetet, med nödvändighet bygga på vissa prognoser och antaganden. Trafikprognosen är gjord av de som är experter på dessa frågor.

Masshanteringsplan är en fråga för markägare och exploatör.

Socialnämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 67-68)

Socialnämnden beslutar att översända tjänsteskrivelsen den 29 oktober som sitt yttrande samt att påminna om att hänsyn ska tas till behovet av trygga miljöer i bostadsområdet samt längs gång- och cykelvägarna.

Av socialförvaltningens tjänsteskrivelse framgår bland annat att barn kommer bli berörda av ärendet då den befintliga lekmiljön på Solhällans bollplan påverkas. Detta innebär dock också nya möjligheter för utveckling av lekmiljön. I planförslaget finns ett flertal förslag på grönområden som de boende inom det nya området kan nyttja. Detta ger en stor möjlighet till mötesplatser och rekreation vilket stärker det sociala kapitalet och ökar social hållbarhet i området. Förslaget till utformning av det nya området med varierande former av bostäder och upplåtelseformer återspeglar de skilda behov som finns inom olika grupper i kommunen. Förvaltningen vill också lyfta fram Lunds kommuns bostadspolitiska mål att 10 procent av hyresbeståndet avsätts till bostäder för sociala ändamål. Detta bör kunna genomföras då det inom området kommer att byggas med olika upplåtelseformer.

Kommentar

Mindre justeringar har gjorts i plankartan inför granskning som syftar till att öka tryggheten för oskyddade trafikanter. Exempelvis har den centrala platsbildningen i parkgatan stramats upp för att stödja gåendes förväntade rörelsemönster. Trygghetsskapande åtgärder såsom

plantering och belysning hanteras av Tekniska förvaltningen i projekteringen av området.

Vård- och omsorgsnämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 42, 43 och 44)

Vård- och omsorgsnämnden ser positivt på att det planeras att uppföra ett äldreboende eftersom behovet är stort. Vård- och omsorgsnämnden förväntar sig att alla tillgänglighetsaspekter följs fullt ut så att det blir tillgängligt för alla i den fortlöpande processen. Det är viktigt att tillgänglighet diskuteras med kommunens tillgänglighetsrådgivare. Vård- och omsorgsnämnden beslutar att som sitt yttrande översända vård- och omsorgsförvaltningens svarsskrivelse daterad 2019-10-15.

Planförslaget har tagit hänsyn till barns intresse enligt barnkonventionen. Barnen ges tillgång till ytor för lek samt en god tillgång på gröna miljöer i olika storlekar. Vård- och omsorgsnämnden anser att det är väsentligt att grönområden, gång-och cykelvägar samt eventuella lekplatser utformas i enlighet med lagstiftningen samt eventuella lekplatser utformas i enlighet med lagstiftningen så att även barn med funktionsnedsättningar kan använda dem.

Då ärendet avser nybyggnation av boende enligt SoL (bostad med särskild service) bedöms det kunna vara positivt för äldre personer med funktionsnedsättning. Enligt planförslaget ska kravet på god tillgänglighet och användbarhet för funktionshindrade uppnås.

I planförslaget planeras ett nytt äldreboende, en separat byggnad och inte en "möjlighet till utbyggnad av befintligt vårdboende" som det står i handlingen. Vård- och omsorgsnämnden anser att placeringen är ett mycket bra förslag då båda boende kan nyttja utemiljön tillsammans.

I samrådshandlingen nämns inte något om serviceboende enligt LSS (*Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade*). Vård- och omsorgsnämnden är i behov av serviceboende enligt LSS för att möta den efterfrågan som finns.

I planområdet lutar det kraftigt, varför vård- och omsorgsnämnden vill framföra att det är viktigt att inga nivåskillnader föreligger och påverkar de äldres transport från och till boendet för äldre eller till bostäderna i området. Vård- och omsorgsnämnden vill också påminna att det är viktigt att se till att de övriga husen byggs utan stegvisa nivåskillnader. Detta är för att i framtiden undvika bostadsanpassning för äldre personer och personer med funktionsnedsättning. Vård- och omsorgsnämnden förutsätter, som i de tidigare yttrandena, att kravet på god tillgänglighet för alla, exempelvis äldre personer samt personer

med funktionsnedsättning, beaktas i den fortlöpande processen av detaljplanen för del av Mårtens fälad 1:15 Lunds kommuns "Bättre för alla" version 3 ska vara med och att "Bygg ikapp" och BFS 2011:13 ALM 2 (utemiljön) är vägledande för projekteringen.

Kommentar

Aktuell text i planbeskrivning korrigeras till nytt vårdboende, som bedöms vara en mer övergripande formulering i överensstämmelse med aktuell användning som är "BD Bostäder och vård".

Detaljplaneinstrumentet reglerar inte typ av boende eller vård – i den utsträckning som yttrandet vill framhålla.

Lutningen inom området är en tillgång, men också en utmaning varför en noggrann höjdsättning kommer att vara en naturlig del i den fortsatta exploateringsprocessen. En höjdsättningsplan har tagits fram inom ramen för dagvattenutredningen. Föreslagna huskroppar är placerade utifrån höjdkurvor, men att införa markhöjder i detaljplanekartans bestämmelser skulle innebära en låsning som riskerar att förhindra den bästa lösningen under kommande projektering- och byggfas. Terrassering av mark inom gemensamma gårdar kommer att behöva studeras noga för att både tillgänglighet, tekniska aspekter och vackra lösningar ska kunna uppnås. Placering av byggrätterna är relativt flexibel, vilket innebär att det bedöms föreligga möjlighet att uppfylla tillgänglighetskraven under den fortsatta bygglovsprocessen.

Servicenämnden

Yttrande i samråd (aktbilaga 65-66)

Servicenämnden beslutar att såsom svar i samrådet avseende detaljplan för del av Mårtens fälad 1:15 m.m. (Solhällan) i Lund, Lunds kommun, hänvisa till serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 24 oktober 2019. Serviceförvaltningen ansluter sig till den i barnkonsekvensanalysen gjorda bedömningen. Förslaget påverkar såvitt kan bedömas inte direkt de verksamhetsområden som servicenämnden/serviceförvaltningen ansvarar för eller har särskild kännedom om. I planbeskrivningen presenteras att syftet med planen bland annat är att möjliggöra byggnation av bostäder samt en utbyggnad av befintligt vårdboende.

Serviceförvaltningen välkomnar dock ett förtydligande i planbeskrivningen kring utbyggnad av befintligt vårdboende. Förvaltningen har uppfattat det som att det gäller en nybyggnation i separat byggnad, mot nuvarande äldreboendet Solbacken.

Kommentar

Det finns en flexibilitet i detaljplanen, vilket är avsiktligt. Byggrätter som är belägna inom samma delområde som Solbacken kan användas för såväl vård som boende. Det är upp till framtida exploitör, förvaltare och

hyresgäster att använda denna möjlighet för det ändamål som vid aktuell tidpunkt bedöms vara lämpligt. De skisser som har presenterats inom ramen för detaljplanearbetet har redovisat en separat byggnad för vårdboende parallellt med, men väster om, Solbacken så att befintlig trädgårdsmiljö kan samutnyttjas. För övriga byggrätter inom samma delområde har inte skisserats något annat än boende, men även dessa kan rymma såväl vård som boende, då det i framtiden kan finnas andra former av kombinerade boendelösningar.

Planbeskrivningen har förtydligats avseende ordval för tillkommande byggrätt.

Yttrande i granskning (aktbilaga 99)

Serviceförvaltningen beslutar att såsom svar i granskning, hänvisa till Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 18 februari 2021. Förslaget påverkar, såvitt kan bedömas, endast i begränsad omfattning de verksamhetsområden som Servicenämnden/Serviceförvaltningen ansvarar för eller har särskild kännedom om. Serviceförvaltningen välkomnar det förtydligande som har gjorts i planbeskrivningen kring nybyggnation av vårdboende. De förändringar som skett mellan samrådet och granskningen föranleder inga ytterligare kommentarer från serviceförvaltningens sida. Serviceförvaltningen ansluter sig till den gjorda bedömningen att hänsyn har tagits i planförslaget till barns intressen, behov och situation i enlighet med barnkonventionen.

Förslaget medför inga ekonomiska konsekvenser för de verksamhetsområden som Servicenämnden/Serviceförvaltningen ansvarar för.

Kommentar

-

Räddningstjänsten Syd

Yttrande i samråd (aktbilaga 33)

Räddningstjänsten Syd har tagit del av insända handlingar och har följande synpunkter:

Riskhänsyn

Räddningstjänsten har inget att erinra angående riskfrågan om bebyggelsen planeras enligt Bebyggelseplanering och farligt gods, BN 2012/0274.

Brandvattenförsörjning

Avstånd mellan brandposterna bör vara maximalt cirka 150 meter. Avståndet avser inte fågelvägen utan faktisk slangdragning, där hänsyn ska tas till byggnader, buskage etc. Avståndet mellan brandpost och eventuell uppställningsplats för släckbil bör inte överstiga 75 meter.

Uppställningsplatsen ska vara placerad maximalt 50 meter från byggnadens entréer/angreppsvägar, vilket ger ett totalt avstånd om cirka 125 meter. Om uppställningsplatsen är placerad nära angreppsvägarna kan avstånd mellan uppställningsplats och brandpost förlängas under förutsättning att det maximala avståndet om cirka 125 meter bibehålls. Observera att detta är ungefärliga avstånd och ska ses som storleksordningar. Minst lika viktigt som avstånd är logisk placering.

Flödet i brandposterna skall dimensioneras enligt VA V-normen P-83. Byggherren ska redovisa att brandvattenförsörjningen är säkerställd i samband med bygglovsansökan.

Räddningstjänstens tillgänglighet

I de fall då det planeras för underjordiska garage är det viktigt att tänka på markens bärlighet, så att tyngre fordon kan köra på underlaget. Bärligheten bör motsvara gatunätets bärlighet.

Kommentar

Bebyggelseplanering och farligt gods, BN 2012/0274 ligger till grund för förslaget, se även svar på Trafikverkets yttrande.

Läget för entréer är inte låst i detaljplaneförslaget utan blir föremål för prövning under kommande skeden, främst vid bygglovsskedet.

Yttrande i granskning (aktbilaga 91)
Ingen erinran.

Kommentar

-

Ledningsrättshavare m fl

Kraftringen

Yttrande i samråd (aktbilaga 49)

Kraftringen bekräftar att området kan anslutas till fjärrvärmenätet. Från vilket håll det lämpligen bör ske, återstår att utreda. Innan detaljplanen går ut på granskning föreslår Kraftringen att exploitörerna tillsammans med dem undersöka hur den nya bebyggelsen lämpligen bör anslutas till energiförsörjningsnäten.

Kraftringen har alltså fjärrvärme-, el- och fibernät inom och angränsande till planområdet. Anslutning till dessa nät bedöms vara möjlig. För att ha flexibilitet vad gäller uppvärmningsform vore det önskvärt att E-området i söder utökas till 7 x 9 m för att ge möjlighet att anlägga en större station.

Markupplåtelseavtal avses tecknas.

Kommentar

Aktuellt E-området har utökats.

Exploatören har möjlighet att träffa Krafringen för att vidareutveckla frågor kring ledningsnät, möjlighet till laddstolpar, solceller och annan alternativ grön el. Eventuella avtal kan tecknas senare i byggprocessen.

Yttrande i granskning (aktbilaga 89)

Ett processförbättringsarbete mellan Krafringen och Lunds kommun (SBK) pågår för att säkerställa att behovet av ledningsdragnings blir tillgodosett i samband med att nya detaljplaner tas fram. Genom ledningssamordning av Tekniska förvaltningen skapas ett dokument "tekniska förutsättningar ledningssamordning" där utrymme och placering för respektive ledningsslag läggs fast. Arbetet görs för att säkerställa att den bebyggelse som uppförs enligt planförslaget även kan energiförsörjas.

Detaljplanen medger utkravning i form av skärmtak och burspråk över gatumark, som riskerar som begränsa för hur ledningar kan förläggas i gatumark, eftersom framtida ledningsunderhåll kräver en viss fri höjd.

Bolaget tillämpar varken ledningsrätt eller köp av mark, utan servitut. Någon ersättning för ledningsintrång i samband med nyexploatering utgår inte, i motsats till vad som sägs i planbeskrivning om ledningsförläggning på Solhällan 2.

Krafringen önskar ett fördjupat arbete kring ledningssamordning och förväntar sig att detaljplanen inte tas upp för beslut om antagande förrän dessa delar är på plats och tillräckligt utrymme för ledningsdragnings har säkerställts i detaljplanen.

Kommentar

Den samordningsprocess som refereras till välkomnas. Ett möte har hållits mellan Krafringen, Tekniska förvaltningen och Stadsbyggnadskontoret 2021-04-07 avseende aktuell plan. I detta möte diskuterades fjärrvärme (-kyla), utrymmesbehov och placering (kvartermark/allmän plats) av ledningar, samt möjliga anslutningspunkter. Under mötet fastslogs att det finns flera olika möjligheter att ansluta planerad bebyggelse till fjärrvärmenätet (från söder, väster och norr). Det konstaterades likaså att tillräckligt utrymme anses föreligga samt att det kan finnas olika för- och nackdelar med val av sträckning. Under den fortsatta byggprocessen kommer val av lösning att gradvis preciseras. Kommunens intryck av mötet är således att det

generellt finns utrymme för Krafringens framtida ledningsdragningar inom detaljplanen.

Stadsbyggnadskontoret noterar bolagets princip att använda servitut istället för ledningsrätt. Likaså hållningen att ingen ersättning utgår vid nyexploatering. Planbeskrivningen kompletteras utifrån denna information.

Att skärmtak och burspråk skulle få kraga ut över gatumark stämmer inte. (Det är över förgårdsmark som dessa byggnadsdelar medges sticka ut.)

Lunds renhållningsverk

Yttrande i samråd (aktbilaga 69)

Lunds renhållningsverk ser inget problem med planen.

Kommentar

-

Yttrande i granskning (aktbilaga 90)

Ingen erinran.

Kommentar

-

TeliaSonera Skanova Access AB

Yttrande i samråd (aktbilaga 48)

Skanova har kabelanläggningar inom berört planområde, vilka eventuellt kommer att beröras av planens genomförande. Skanova har med anledning av dessa ledningar följande synpunkt, som de vill få införd i genomförandebeskrivningen:

"Flyttningar eller andra åtgärder som krävs för att säkerställa Skanovas kabelanläggningars funktion ska bekostas av exploatör/fastighetsägare."

Kommentar

Genom att gränsen för bostadsändamål i väster har flyttats något längre norrut, minskar risken för konflikt med aktuell ledning.

Planbeskrivningen har kompletterats med text enligt ledningsägarens önskemål.

Organisationer och föreningar

Hyresgästföreningen

Yttrande i samråd (aktbilaga 40)

Hyresgästföreningen i Lund/Sjöbo ställer sig positiva till detaljplanen.

Skälen till detta är:

- Fler bostäder i varierade former byggs
- Möjligheten till utbyggnad av befintligt vårdboende
- Att detaljplanen syftar till att säkerställa markanvändning för befintliga koloniträdgårdar

Kommentar

-

Yttrande i granskning (aktbilaga 103)

Hyresgästföreningen Lund som beretts tillfälle att yttra sig i rubricerat ärende, har inget att invända.

Kommentar

-

Kommunala funktionshinderrådet Lund

Yttrande i samråd (aktbilaga 59)

Av planhandlingarna sägs det att kravet på god tillgänglighet kan uppnås, men i planen finns en nivåskillnad på 15 meter. Hur ska denna hanteras? Byggnadsnämnden behöver beskriva vilka åtgärder som ska vidtas för att hantera nivåskillnaden så att entréer samt gångvägar inom området och till busshållplatserna blir användbara även för personer med rörelsenedsättningar. Sådana utredningar saknas.

Husen som visas som exempel i illustration sid 27 är trevånings flerfamiljshus. Sådana hus ska enligt lagstiftningen (PBL 8 kap 4§ p8, PBF 3 kap 4 och 18 §§) förses med hiss. Om man avser att bygga i enlighet med vad som föreslås på sid 26 - en bostad på bottenplan och en två-plans-bostad ovanpå - då ska personer med funktionsnedsättning ska ha tillgång till entréplanet på plan 2. Detta innebär att det måste byggas hiss till entréplanet till två-plans-bostaden.

Om man avser att bygga radhus ska kraven i medföljande bilaga från Stadsbyggnadskontorets i Lund jurist beaktas, se bilaga.

Även buller inom riktvärdena innebär en risk för fysisk ohälsa. Särskilt de små lägenheterna innebär en risk för fysisk ohälsa.

Kommentar

Den nivåskillnad som finns är huvudsakligen naturlig terräng som ytterligare understryks av utfyllnad i nordöstra delen av området. Det finns sedan tidigare flera planskildheter mellan gående/cyklister och

bilister, vilka likaså behöver vara utgångspunkt till planförslaget, då dessa är nödvändig infrastruktur. Delar av gång-/cykelbanorna kommer att påverkas och vara nödvändiga att bygga om för att koppla befintligt nät till planområdet. För detta har en utredning avseende rörelsemönster och utrymmesbehov för trafikanter genomförts.

Lutningen inom området är en tillgång, men också en utmaning varför en noggrann höjdsättning kommer att vara en naturlig del i den fortsatta exploateringsprocessen. En höjdsättningsplan har tagits fram inom ramen för dagvattenutredningen. Föreslagna huskroppar är placerade utifrån höjdkurvor, men att införa markhöjder i detaljplanekartans bestämmelser skulle innebära en låsning som riskerar att förhindra den bästa lösningen under kommande projektering- och byggfas. Terrassering av mark inom gemensamma gårdar kommer att behöva studeras noga för att både tillgänglighet, tekniska aspekter och vackra lösningar ska kunna uppnås. Placering av byggrätterna är relativt flexibel, vilket innebär att det bedöms föreligga möjlighet att uppfylla tillgänglighetskraven under den fortsatta bygglovsprocessen.

Det PM som ingår i yttrandet har varit underlag i diskussion med bygglovhandläggare redan under samrådsskedet. De bostäder som har byggts på Råbylund och som är redovisade på sidan 27 i samrådshandlingens skrivna handlingar, ska kunna inrymmas i planbestämmelserna. Det tycks råda delade meningar i frågan om huruvida dessa är radhus eller flerfamiljshus.

Gällande bullerkrav klaras.

Yttrande i granskning (aktbilaga 106)

I planbeskrivningen står: "Genomförande av planen innebär att kravet på god tillgänglighet och användbarhet för funktionshindrade kan uppnås, då det finns flexibilitet inom kvartersmark och allmän plats."

Nivåskillnaderna inom planen är 15 meter. Självklart är flexibilitet bra - men att utlova god användbarhet för personer med funktionsnedsättningar utan att ha undersökt hur nivåskillnad ska hanteras med den mängd bostäder man föreslår ska få plats här är inte seriöst.

"Gestaltningen av mark och hur kraven på tillgänglighet i detalj kommer att tillgodoses redovisas i samband med byggnads- och markprojekteringen och avgörs därmed vid kommande bygglovsprövning."

Hur markens utformning kommer att tillgodose möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att använda den granskas INTE i bygglovsprövningen när det gäller allmän platsmark.

Vidare står det i planbeskrivningen "*För att inte begränsa möjlighet till goda lösningar finns medvetet inga markhöjder inarbetade i planbestämmelserna.*"

Utredning om "*rörelsemönster och utrymmesbehov för trafikanter*" redovisas inte. Denna nämns som kommentar till våra tidigare påpekanden om vikten av i ett tidigt skede analysera hur man kan hantera nivåskillnader. Denna utredning måste självklart också innehålla den analys som visar hur området är möjligt att utforma tillgängligt och användbart även för personer med funktionsnedsättningar. Hur menar man att förflyttingsvägarna kan utformas i parkgatan så att människorna kan förflytta sig tillsammans - personer med och utan rörelsenedsättningar? Rådet efterlyser en redovisning av denna utredning.

Vidare anges "*En höjdsättningsplan har tagits fram inom ramen för dagvattenutredningen. Föreslagna huskroppar är placerade utifrån höjdkurvor, men att införa markhöjder i detaljplanekartans bestämmelser skulle innebära en låsning som riskerar att förhindra den bästa lösningen under kommande projektering- och byggfas.*" och "*Terrassering av mark inom gemensamma gårdar kommer att behöva studeras noga för att både tillgänglighet, tekniska aspekter och vackra lösningar ska kunna uppnås.*"

Det handlar inte om att låsa fast en enda lösning - det handlar om att förvissa oss alla om att det finns åtminstone EN lösning där tillgängligheten och användbarheten kan uppfyllas med de planbestämmelser som ges. Vad menas med terrassering av gårdarna?

Att behandla höjdsättningsfrågorna för marken alltför styvmoderligt i planprocessen har visat sig i ett antal detaljplaner, till exempel Södra Råbylund och Stångby, leda till svåra konsekvenser i den efterföljande bygglovsprocessen. BN har behövt godkänna bygglov där byggnationen inte klarar tillgänglighetskraven vid entréer, med motiveringen att "*detaljplanen inte ger möjlighet till erforderligt utrymme*".

Vård och omsorgsnämnden (VOO) påtalar också med all rätt vikten av styrande höjdsättning.

Styrningen av bostäderna uttrycks i diffusa formuleringar om en blandning av bostadsformer och hushöjder till en varierad bebyggelse. Men upplåtelseformerna styrs av de som tilldelas marken och hur detta blir finns ingenting om i planbestämmelserna. De, som tilldelas marken, tillåts även bestämma bostädernas storlek och hur de löses i ett eller två plan. Näst intill alla stora lägenheter byggs idag i två plan, vilket innebär att det inte finns några tillgängliga och användbara bostäder för

personer med rörelsenedsättningar som inte nöjer sig med en 1-, 2- eller möjligen någon liten 3-rum lägenhet, om man har familj. 4 kap. 11 § PBL ger kommunerna möjlighet att styra så att visst antal stora lägenheter ska byggas i ett plan.

Planbeskrivningen sid 34: "Inom det östra området med kvartersmark där våningsantalet regleras till högst tre våningar finns bestämmelsen "f₅" som styr att den översta våningen endast får utgöra 2/3 av byggnadsarean. Detta syftar till att möjliggöra småskaligare och mer flexibel bostadsbebyggelse i två och ett halvt plan."

På plankartan anges våningsantalet inom aktuellt egenskapsområde till två våningar. Även om man lägger till en översta våning som endast utgör 2/3 av byggnadsarean så innebär det att huset blir ett trevåningshus och inte ett två och ett halvt-planshus. Enligt Plan- och byggförordningen, PBF, är det utformningen utifrån 1 kap. 4 § som avgör om det tredje planet ska räknas som våning eller vind. Om det är våning blir det ett trevåningshus, med vad detta innebär för utformningen av tillgänglighet och användbarhet för personer med funktionsnedsättningar. I samrådsredogörelsen skriver man som svar på tidigare påpekande: "Det tycks råda delade meningar i frågan om huruvida dessa är radhus eller flerfamiljshus." Ja, så har det sig visat sig vara. Stadsbyggnadskontorets juridiskt sakkunniga, kommunens tillgänglighetsrådgivare och KFR:s Bygg- och Trafikmiljögrupp har uppfattningen att hustypen är flerfamiljshus, medan planavdelningen anser att det rör sig om radhus.

Kommentar

Utredningen om rörelsemönster och utrymmesbehov för trafikanter utgörs av ritningsmaterial i dwg-format som underlag till konstruktion av plankartan. Det finns förgårdsmark på vardera sidan om parkgatan med 4,5 meters bredd, där avsikten är att man ska kunna passera. Mittzonen i parkgatan har en bredd av 8,5 meter, inom vilken kommer att finnas utrymme för passage. Detta regleras med "gångväg".

Då planområdet till stora delar utgörs av en sydvästsluttning kommer markens höjdsättning att vara en fortsatt viktig del i utveckling av bebyggelse inom Solhällan. Inom exempelvis sydöstra kvarteret faller marken ungefär 5 meter på en sträcka av ca 125 meter. I planområdets sydöstra del är lutningen ungefär den samma. Bedömningen är att marken utifrån rådande förutsättningar och utredningar kring framtida höjdsättning av allmän plats är lämplig för föreslaget ändamål. I det fortsatta arbetet inom projektering och lovgivning kommer såväl gatemark som kvartersmark behöva studeras och utvecklas för att uppnå goda lösningar vad gäller tillgänglighet.

När höjdläge ändras inom ett område med detaljplan krävs marklov, om inte kommunen har bestämt något annat i detaljplanen. Hade höjder nu slagits fast hade områdets utformning varit bunden av dessa och utan möjlighet till fortsatt påverkan inom ramen för kommande lovgivning (9 kap. 11 § PBL).

Vård och omsorgsnämnden (VOO) har inte inkommit med något yttrande under granskningskedet.

Med terrassering av gårdarna menas att marken kommer att behöva befinna sig på varierande nivåer, vilka då behöver sammanbindas på ett sätt som gör gården allmänt tillgänglig – detta kräver utrymme, vilket vi vill uppmärksamma framtida projektörer på.

Exploateringsgraden begränsas till högsta antal kvadratmeter - inte minsta.

Upplåtelseformer får inte regleras i en detaljplan och att reglera storlek på bostäder undviks numera, eftersom en detaljplan inte får göras mer detaljerad än vad som krävs utifrån dess syfte.

Begreppet våning är föremål för återkommande överprövning. LKF, som har tilldelats den sydöstra delen av planområdet, har god erfarenhet av den i planbeskrivningen redovisade bebyggelsestypen, som också har visat sig vara efterfrågad av hyresgästerna. Diskussion om huruvida hustypen utgör radhus eller flerfamiljshus har förts med bygglovavdelningen. I plankartan anges på den aktuella platsen varken hustyp eller byggnadshöjd.

Lunds kolonisters centralförening (LKC)

Yttrande i samråd (aktbilaga 50)

LKC föredrar att koloniområdet förblir orört och bibehålls i sitt nuvarande skick, så långt möjligt.

Om planerad infart för biltrafik via Fritjofs väg förverkligas, framför vi lämpliga förslag som då kan aktualiseras. Vi har noga undersökt konsekvenser och arbetat fram konkreta lösningar som här presenteras.

Befintliga "ringvägar" inne på koloniområdet

Det vi beskriver som "ringvägar" avser två olika vägar som berör södra respektive norra delen inne på koloniområdet. Dessa bör vara kvar för att möjliggöra framkomlighet för fordon som tömmer WC-tank och hanterar kompost/jord. I föreslagen detaljplan med grindar och cykelväg kan dessa fordon inte komma ut från området på annat sätt än att backa. Med tanke på närhet till bostadsområden och eventuell brand inne på koloniområdet är det också viktigt att säkerställa

framkomlighet av räddningstjänst. Solhällan ska även vara tillgängligt för personer med funktionsvariation.

Kompoststationer

Det finns idag 3 kompoststationer strategiskt placerade för att tillgodose lämpligt avstånd från kolonilotten. I föreslagen detaljplan försvinner två av dessa.

- Förslag ny placering kompost 2:
Kommunen har idag koloni nr 18, som försvinner om den nya vägen för biltrafik till bostadsområdet från Fritjofs väg förverkligas. På denna lott finns både plats och tillräckligt med utrymme för att anlägga en ny kompoststation. Placeringen underlättar dessutom hämtning och lämning.
- Förslag ny placering kompost 3:
Kommunen har idag koloni nr 80 som även den tas bort. En lösning är att placera ny kompoststation så nära den befintliga kompoststationen som möjligt.

Odlingslotter

LKC förkastar planen på att införa odlingslotter på koloniområdet. Anlägg istället kolonilotter.

Nytt parkområde, gemensamhetshuset/WC och den idag större ytan med gräsmatta.

Gemensamhetshuset/WC kan flyttas till den övre delen av gräsmattan och anslutas till kommunalt avlopp. På den plana delen allra längst upp på gräsmattan lämna plats till att kunna sätt upp tält för gemensamma aktiviteter. Boulebanan bibehålls och fräschas upp.

På platsen där gemensamhetshuset och WC idag finns, kan man anlägga en liten lekplats med gungor eller utegym. Detta främjar sociala aktiviteter även bland de som bor nära koloniområdet. Flytta parkgränsen så att den omfattar sidan om "ringvägen" med boulebana och lekplats.

Entré

Enligt föreslagen detaljplan finns entré markerat på ett flertal platser. Om entré är synonymt med grind fyller inte det någon funktion där det i detaljplanen är markerad entré vid "ringvägen", runt den stora gräsmattan.

En negativ konsekvens blir att förarna av kompostbilarna måste gå ur sina fordon flera gånger för att kunna komma fram. Detta gäller även utryckningsfordon som ambulans och räddningstjänst. Grindar försvårar arbetsmiljön och hindrar säkerheten. Därtill är det synnerligen olämpligt att anlägga cykelbana på "ringvägen" där det

förekommer tidvis biltrafik av större fordon, det finns heller inget behov av cykelbana just här.

LKC har studerat föreslagen detaljplan och samtidigt varit uppmärksam på hur det ser ut idag på Solhällan. Vi har kommit fram till ovan nämnda konkreta lösningar som uppfyller både säkerhet, tillgänglighet och funktion. LKC uppmanar er att noga beakta våra förslag och emotser gärna en dialog med Stadsbyggnadskontoret.

Kommentar

Detaljplanen påverkar kolonisternas vardag och därför har ett omfattande informationsarbete skett inom ramen för detaljplaneprocessen. Vandringar inom området och tillfälle att ställa frågor till företrädare för såväl Stadsbyggnadskontoret, Tekniska förvaltningen och byggnadsnämnden har genomförts. Generellt vill Stadsbyggnadskontoret betona att det är Tekniska förvaltningen som ansvarar för koloniområde och parkmark. Således finns det fortsatt utrymme för dialog kring mer detaljerade frågor såsom komposter, toaletter, staket, grindar m.m. Koloniföreningen har med sitt yttrande bidragit till att det finns goda möjligheter till bra lösningar i det fortsatta arbetet. Nedan bemöts yttrandet utifrån Stadsbyggnadskontorets perspektiv.

Entré till koloniområdet kan ske från olika håll, även från parken. Därför finns entrépilar på illustrationen även vid det avsnitt som är planerat som allmän park. Då illustrationsplanen inte är bindande, ska detta ses som ett av många möjliga förslag till lösning.

Kommunens fordon som ska serva kompostanläggningar och WC kan passera inom parkmark. Det är också möjligt att ställa krav på entreprenören att använda fordon av mindre storlek, om så bedöms nödvändigt.

Den södra delen av Solhällans koloniområde bibehåller den gång som går i en slinga, men större fordon kommer troligen inte att behöva trafikera denna slinga, då komposter och toalett kommer att kunna nås från gata. I den norra delen kan fordon passera två möjliga lägen för komposter, utan att backa. Ytterligare två skisserade lägen kan nås "utifrån". För personbilar blir möjligheten att köra runt på det som kallas "ringvägen" begränsad av den allmänna parken.

Det är Tekniska förvaltningen som ansvarar för såväl koloni- som odlingslotter. Enligt uppgift finns det kö på odlingslotter och odlingslott är ett enkelt första steg att komma i kontakt med odling. Stadsbyggnadskontoret har till granskningen justerat planförslaget så att såväl odlingslotter som kolonilotter medges inom användningen L1. På så

sätt uppnås flexibilitet över tid och val mellan koloni- eller odlingslott kan ske i dialog mellan berörda parter.

Kolonilotterna på Solhällan är mellan 273-465 kvm stora. Flertalet är kring 400 kvm stora, vilket i princip motsvarar en radhustomt. Behovet av yta för allmän park bedöms överväga kolonisternas behov av gemensamma friytor. Den centrala gröningens fördelning mellan yta för odling respektive allmän park har i granskningshandlingen justerats för att möta Tekniska förvaltningens önskemål om möjlighet till stadsodling, som ett mer aktuellt alternativ till traditionell park. Ytan prickas för att säkerställa öppenhet och förutsättning för stadsodlingen att bli en mer integrerad del i parkmiljön. Likaså prickas merparten av den centrala gröningen i den del av Solhällans koloniområde som ligger i hörnet Dalbyvägen-Fritjofs väg.

Gräns mellan allmän park och koloniområde har till granskningen justerats i anslutning till Solhällans bollplan. Gången i nordsydlig riktning ligger i granskningshandlingen inom koloniområdet för delvis överbrygga uppdelningen i två delar (norra och södra). Tekniska förvaltningen behöver utrymme för en gång- och cykelväg belägen norr om diket. Entré till lott 20, 21 och 22 behöver därför i framtiden ske direkt från denna gång- och cykelväg, se illustration. Tekniska förvaltningen avser utföra gc-vägen som en del i parkmiljön och belagd med stenmjöl.

Del av lott nummer 18 blir en naturlig placering av komposter och eventuellt även toalett, men detta avgörs slutligen av Tekniska förvaltningen. Här har fördelningen mellan GATA₃ och L₁ justerats för bättre funktionalitet.

Koloniföreningen Solhällan

Yttrande i samråd (aktbilaga 52)

Koloniföreningen Solhällan är positiv till att koloniområdets framtid säkras. Koloniområdet representerar kulturhistoria som är värdefullt att bibehålla när nya stadsdelar byggs. Även villaområdet väster om koloniområdet, som kallas Vipelyckan, skulle med fördel kunna ingå i begreppet "trädgårdsstad".

Det är viktigt att se koloniområdet som en särskild resurs, som kan tillföra speciella kvaliteter till stadsdelen. Det gäller bland annat att området kan fungera som park- och rekreationsområde, som ger upplevelser i form av blomprakt samt odlings- och snickarglädje. Koloniföreningen medverkar gärna till att göra koloniområdet mer tillgängligt genom att tiderna då grindarna är öppna ökar. En förutsättning är dock att öppning och stängning sker med automatik, via timer. Vidare skulle tillgängligheten öka om singeln i gångarna byts ut; detta för att underlätta för rullstolar och rullatorer.

Det föreslagna parkrummet som förbinder koloniområdet med den nya stadsdelen kan bli en tillgång för såväl de nya stadsdelsborna som för oss kolonister, och inte minst bli en mötesplats för kulturellt utbyte. Koloniföreningen föreslår att det nya parkrummet förses med en enkel utescen att användas för olika typer av evenemang, som ytterligare integrering av koloniområdet i stadsdelen.

I samband med utarbetandet av vår skrivelse till byggnadsnämnden 2013-02-13 diskuterade företrädare för föreningen trafikfrågan med Christer Ljungberg, VD på Trivector. Vid detta möte konstaterades att en väglösning via Sandbyvägen torde vara tillräcklig för att trafikförsörja det nya området. Vägdragning genom koloniområdet riskerar att ge en negativ utveckling av koloniområdet och på sikt äventyra dess framtid.

Fritjofs väg är hårt belastad och används som "smitväg" för boende på Vipeholmsområdet, men också för tung trafik. Koloniföreningen befarar att omfattningen kommer att öka då Vipeholmsområdet byggs ut och Komvux flyttas dit. En in-/utfart från det nya området skulle också öka trafikproblemen på Fritjofs väg. En rad saksäl talar således för att vägdragning genom koloniområdet inte genomförs. Koloniföreningen kräver därför att en ny trafikmätning görs för att beslutsunderlaget ska vara uppdaterat. Utan in- och utfart till Fritjofs väg skulle man få:

- ett större sammanhängande park- och rekreationsområde, till gagn för såväl den nya stadsdelen som för befintlig bebyggelse,
- bättre förutsättningar för koloniverksamheten och
- öka tillgängligheten för till exempel barn som rör sig mellan Solhällans bollplan och delar av den nya bebyggelsen.

För att koloniområdets kvaliteter verkligen ska tas tillvara vid förverkligandet av detaljplanen finns det dock en del punkter som koloniföreningen Solhällan anser bör beaktas, och korrigeras, i planförslaget.

Koloniföreningen kan acceptera ändrade gränser för koloniområdet i den mittersta delen, vid nuvarande gemensamhetsanläggning. Dock krävs att den interna väg som förbinder den östra och västra delen bibehålls inne på området. Det innebär att vi föreslår att den nya gränsen flyttas söderut så att den interna vägen blir kvar inom området.

Koloniområdet behöver fler komposter som kan nås med tunga fordon. Vidare måste p-platser planeras. Gemensamhetsanläggningen/toaletterna ansluts till kommunalt VA.

Koloniföreningen motsätter sig de inplanerade odlingslotterna på koloniföreningens område.

Enligt planförslaget finns det kolonier som inte kan nås av interna vägar på området. Viktigt att detta löses i detaljplanen.

Kommentar

Koloniföreningens yttrande innehåller flera intressanta förslag och konkreta lösningar som kommunen tar med sig i det fortsatta arbetet. Det är dock Tekniska förvaltningen som förvaltar koloniområdet, varför dessa frågor får fortsätta att diskuteras med denna förvaltning. Tekniska förvaltningen har också ansvar för Fritjofs väg i egenskap av väghållare.

Att även villorna väster om koloniområdet –Vipelyckan - skulle ingå i den framtida "trädgårdsstaden" är ett sådant intressant förslag. Därigenom skulle den grönskande Fritjofs väg bli den sammanbindande länken mellan de båda bostadsområdena med koloniområdet i mitten. Idag finns dock inget uppdrag från byggnadsnämnden till en sådan förändring genom detaljplan. Gatumark är Tekniska förvaltningens ansvar. Att övervägande del av denna gata är inkluderad i detaljplanen, är främst en planteknisk fråga, då det annars skulle ha blivit en mindre rest kvar av en äldre detaljplan (med samma innehåll).

Gräns mellan allmän park och koloniområde har till granskningen justerats i anslutning till Solhällans bollplan. Gången i nordsydlig riktning ligger i granskningshandlingen inom koloniområdet för att överbrygga uppdelningen i två delar (norra och södra). Tekniska förvaltningen behöver utrymme för en gång- och cykelväg belägen norr om diket. Entré till lott 20, 21 och 22 behöver därför i framtiden ske direkt från denna gång- och cykelväg, se illustration. Tekniska förvaltningen avser utföra gc-vägen som en del i parkmiljön och belagd med stenmjöl.

Innebörden av L₁ har utvecklats till att omfatta både koloni- och odlingslotter, men strategiska platser har försetts med prickmark, som inte får bebyggas. Härigenom kan större flexibilitet över tid uppnås och valet mellan koloni- eller odlingslott kan ske i dialog mellan berörda parter.

Placering av komposter och toaletter kommer att behöva förändras. Det är Tekniska förvaltningen som slutligen avgör hur många och var dessa placeras, men utrymme till både komposter, toaletter och gemensamhetsbyggnad finns inom L₁.

Antalet parkeringsplatser förändras inte inom koloniområdet. En förbättring för kolonisterna skulle kunna vara 1-2 besöksparkeringar i anslutning till södra delen. Utrymmet inom L₁ i anslutning till norra entrén bedöms kunna rymma både komposter och eventuell besöksparkering.

Koloniområdets öppettider, styrning av grindar samt markbeläggning på gångarna är likaså frågor som får adresseras Tekniska förvaltningen.

En trafikmätning på Fritjofs väg har utförts, vilket redovisas i planbeskrivningen. Resultatet av mätningen påverkar inte plankartans innehåll, men bredden på GATA₃ har kunnat minskas något, till fördel för de kolonier som ligger direkt söder om kopplingen till Fritjofs väg. Det är väghållaren som ansvarar för gatans hastighet, tekniska utformning och skyltning.

Byggnadsnämndens uppfattning är att ett till ytan så stort bostadsområde behöver kopplas till omgivningarna på flera håll, för att inte bli en isolerad enklav. Därför innehåller denna detaljplan kopplingar för gående och cyklister i samtliga väderstreck samt anslutning för biltrafik i öster och i väster. Detaljplaneförslagets disposition och reglering innebär att huvuddelen av all biltrafik kommer att ske via Sandbyvägen och således inte belasta eller påverka Fritjofs väg, mer än vad som kan bedömas rimligt.

Kopplingen av gata (med trafik på fotgängarnas villkor) till Fritjofs väg är avsiktligt utformad på ett sätt som ska minimera risk för höga hastigheter och genomfartstrafik. I samband med ombyggnad finns möjlighet till förbättringar på Fritjofs väg, som kan sänka hastighet och leda till mindre genomfartstrafik, vilket Tekniska förvaltningen får ta ställning till.

Yttrande i granskning (aktbilaga 100)

Styrelsen framför uppskattning för att många synpunkter som har lämnats under samrådet har arbetats in i granskningshandlingen, såsom exempelvis:

- att de ursprungligen planerade odlingslotterna på södra delen av området försvunnit
- att flera komposter har planerats och har placerats väl
- att möjligheten att uppföra en toalettbyggnad på det södra området finns med

Styrelsen menar dock att tiden för att yttra sig under granskning har varit för kort, varför det har varit svårigheter att inhämta synpunkter från hela styrelsen för koloniföreningen Solhällan och grundligt diskutera förslaget.

De synpunkter som framförs är därför endast de som känts särskilt angelägna och beskrivs under tre rubriker:

Biltrafik inom området och möjligheten att parkera (inom eller i närheten av koloniområdet)

Flera kolonister bosätter sig på sin koloni under flera månader under sommarhalvåret. Kolonin är för många en sommarstuga, och det innebär transportbehov för såväl mat, husgeråd, möbler och sängkläder som trädgårdstransporter och grovavfall. Bilen behövs, och den måste stå någonstans.

- Möjligheten att köra bil runt området utan att backa långa sträckor måste finnas kvar
- Möjligheten att parkera har i förslaget begränsats kraftigt. Som vi ser det kommer en del av parkeringen vid entrén att finnas kvar, alla andra försvinner

Finns det möjlighet att del av den nya parkeringsplatsen vid Hjalmar Gullberg väg kan reserveras för kolonisterna, alternativt blir allmän parkering? Ett annat förslag presenteras i slutet av detta inlägg.

Styrelsen uppskattar att det nu finns en infart till området från södra Sandbyvägen. Numera finns ju en utfart från Vipeholmsområdet till Thulehemsvägen. Boende på området väster om Solhällan kan nå Fritjofs väg från lokala anslutningsvägar och Hjalmar Gullbergs väg kan stängas för genomfart.

Avsikten från kommunalt håll är att nyanlagd bollplan och parkområdet är tänkt att locka besökare i alla åldrar, varav förhoppningsvis en hel del barn. Barn kommer bland annat från bostäder väster om Fritjofs väg och passerar över denna. Styrelsen ber kommunen fundera på om inte genomfarten från Hjalmar Gullbergs väg till Dalbyvägen bör begränsas helt, eller hastigheten begränsas. För att skapa en lugn och trygg miljö runt genomfartsområde är det väsentligt att även Fritjofs väg görs om till ett stråk på fotgängarnas villkor (GATA₃) i stället som i befintligt förslag, en huvudgata.

Avlopp till de nya toaletterna

Tömningen måste ske ofta, och om/när avloppsbrunnarna är fulla inför en helg är det stora problem i högsäsong. Det är därför önskvärt att avloppsledningar dras till de nya toaletterna. Det vore önskvärt att samtidigt ta hand om avloppsvattnet från de enskilda kolonierna samt planera för utbyggnad.

Odlingslotterna på den norra delen

Flera är negativa till idén att anlägga odlingslotter på området. Styrelsen inser att hänsyn har tagits till detta när odlingslotterna försvann från den södra delen. I den fortsatta planeringen av lotterna på den norra delen, ber styrelsen kommunen fundera på de frågor som känns viktiga för kolonisterna i denna del. De som kommer arrendera odlingslotterna behöver ha tillgång till de gemensamma faciliteterna, som exempelvis toaletter, komposter och avfallshantering. När det

gäller kolonisterna betalas en avgift till koloniföreningen, och avgifterna bekostar bland annat el, vatten och sophantering. Styrelsen har möjlighet att påtala brister i skötsel av kolonin och föreningen har gemensamma arbetsdagar för att sköta gemensamma ytor.

-Hur har kommunen tänkt att odlingslotts innehavarna skall bidra i detta system?

-Vilka skyldigheter och rättigheter har koloniföreningen / odlingslotts innehavarna gentemot varandra?

-Vilka befogenheter har koloniststyrelsen om en odlingslott missköts?

Förslag

Flytta toalettbyggnaden söderut, och låt odlingslotterna gå helt ner till vägen som går i öst-västlig riktning. Den lilla biten grönyta som försvinner från den planerade allmänna ytan är, som vi ser det, ganska värdelös som parkområde då den ligger i en sluttning mellan odlingslotter och väg.

Gränsen till koloniområdet kommer då istället att ligga söder om vägen. De från bostadsområdet vill komma in på koloniområdet slipper därmed gå runt till grindarna i öst och väst, eftersom det kan placeras en grind där gångvägen möter vägen på koloniområdet. Kolonisterna slipper två grindar som försvårar transportererna inom området.

Dessutom ger förskjutningen den positiva effekten att det kan ge ett avsevärt tillskott på parkeringsplatser.

Kommentar

Parkering är - nu och i framtiden - enbart tillåten på den för bilparkering anvisade platsen. Ett plangenomförande ändrar inte på dagens förhållande, då annan parkering inte är tillåten - nu heller. Tekniska förvaltningen har inga önskemål att ändra på detta. Det kommer fortsatt att vara möjligt att transportera saker och ting till och från sin kolonilott med personbil.

Fritjofs väg är planlagd som lokalgata med trafik mellan områden, vilket är den funktion gatan har idag. Vid den framtida ombyggnaden har Tekniska förvaltningen möjlighet att förändra gatans gestaltning och skyltning på ett sätt som skulle kunna innebära att fördelarna för den enskilde bilisten att välja denna gata för genomfart minimeras. Likaså är hastigheten väghållarens ansvar, och därmed även denna en fråga för Tekniska förvaltningen.

Föreslagen park behövs för de tillkommande bostäderna, men kan självklart även användas av andra, då detta kommer att vara allmän plats. Kommunen behöver utrymme för stadsodling som ett komplement

till koloniträdgårdarna, vilket är avsikten med den yta som har illustrerats med odlingslotter.

Vatten- och avlopp samt drift och skötsel är frågor för Tekniska förvaltningen. Detsamma gäller avtalsfrågor mellan kommun och koloniförening respektive arrendatorer.

Övriga

Lill och Lennart Dahlström

Yttrande i samråd (aktbilaga 38)

Gröningarna både på det södra och norra området utgör platser där det spelas olika spel och barnen leker olika lekar. Att förstöra dessa ytor genom att anlägga ett antal odlingslotter ter sig helt onödigt. På senare år har området dessutom fått fler barnfamiljer.

De odlingslotter som finns runt om i Lund ser i de flesta fall mer eller mindre bedrövliga ut. Anser kommunen att något måste göras är det i så fall bättre med ett par nya kolonilotter på den norra gröningen och ingenting på den södra.

Komposterna bör ligga kvar på befintliga platser. Områdets toaletter är centralt placerade och även dessa bör ligga kvar. Blir området offentlig park bör kommunen stå för skötsel av och bekosta material till toaletterna. Kommunen bör då även stå för kostnaderna för klippning av gräset på gröningarna.

Att dela ett välfungerande koloniområde med en genomfartsled verkar fullständigt horribelt. Det enda rätta är att in- och utfart till nybebyggelsen sker via Sandbyvägen och möjligen Dalbyvägen. Med den lösningen kan infarten från Fritjofs väg vara kvar på nuvarande plats och koloni nr 18 kan säljas. Den föreslagna cykelvägen i områdets östra kant bör kunna placeras helt utanför området.

I nuläget är området låst nattetid och utanför säsongperioden maj till och med september. Detta är önskvärt även för framtiden. Området är stort och många är beroende av sin bil varför befintliga parkeringsmöjligheter bör finnas kvar. Att det är ett gångfartsområde kan skyltas upp bättre.

Kommentar

Anslutning till Dalbyvägen är inte möjlig utifrån trafiktekniska skäl. Det är ingen genomfartsled som planeras från Fritjofs väg till bostäderna, utan en mindre gata och trädplanterad plats med trafik på fotgängarnas villkor. Detta innebär att biltrafik är tillåten, men att hastigheten ska anpassas efter fotgängarna.

Intresset för odling växer hos allmänheten. Markägaren vill ha möjlighet att etablera ett område för stadsodling som vänder sig till de som flyttar in i området. I en allmän park är det Park- och naturkontoret som ansvarar för skötseln. Var toaletter och komposter för koloniföreningens medlemmar bäst placeras blir en framtida diskussion mellan parterna. Regler för koloniområdet ansvarar Tekniska förvaltningen för.

Parkering kommer fortsatt ske som idag – norr om Solhällans bollplan. Att transportera till och från koloniområdet med personbil är idag möjligt och kommer att vara det även i framtiden, enligt Tekniska förvaltningen. Ingen annan parkering inom området är tillåten – idag heller.

Yttrande i granskning (aktbilaga 98)

När man kommer till Solhällans koloniområde känns det som att komma till "landet mitt i stan". Området är en idyll, och många av oss kolonister bor under sommarhalvåret i våra stugor. Varför vill kommunens tjänstemän förstöra denna idyll, när det inte behövs?

Att anlägga odlingslotter mitt i området skulle vara rent förkastligt. Dels tar det bort lektyr för områdets barn, dels skulle det bli svårt att avgränsa dessa mot befintliga kolonier. Erfarenheten av odlingslotter visar att entusiasmen i början är god, dock brukar den ganska snabbt avta, eller rent av ta slut, när det gäller att hålla fortsatt ordning på sin respektive lott. Vill man nödvändigtvis utöka odlingsmöjligheterna passar det betydligt bättre med några mindre koloniträdgårdar på den norra gröningen och kanske någon på den södra. Dock borde helst båda grönytorna lämnas orörda.

Tillgängligheten till området är också en fråga av stor betydelse. Vi önskar att området även fortsättningsvis ska vara låst nattetid under tiden april till och med september och dygnet runt övrig tid. Hur ska detta lösas om kommunen vill öppna upp området som en park? Redan idag är området under odlingssäsongen öppet för allmänheten och många promenerar runt bland kolonierna och beundrar blommor, träd och stugor.

Den lilla yta inom koloniområdet, som skulle bli allmän park torde absolut inte behövas för detta ändamål. Vi hoppas, om kommunen gör verklighet av sina planer, att kolonierna blir ordentligt avgränsade från denna park! Integration mellan kolonier och odlingslotter har aldrig slagit väl ut.

Solhällans koloniområde består i nuläget av 80 välskötta kolonier. Parkering sker, förutom vid infarten, på ett antal mindre platser inom området. Att alla kolonister skulle kunna parkera vid infarten är en utopi även om många i dag cyklar.

Varför flytta toaletterna norrut? Vore det inte bättre att låta dem ligga kvar och koppla dem till det kommunala avloppsnät, som ändå måste installeras till den nya bebyggelsen i söder. Om toaletterna flyttas, hur ska då tömningsbilen kunna nå dem ifall tanken är att det även i fortsättningen ska finnas en septiktank?

Varför är det så viktigt att dela koloniområdet? Infart till det nya området borde gå att lösa utan att förstöra ett, sedan nästan sjuttio år, väl fungerande koloniområde.

När man går in på kommunens hemsida finns det två kartor daterade 19-08-28 samt ytterligare en daterad 2021-01-18 där parkytan förminskats och ytan för odlingslotter ökats, jämfört med tidigare kartor. Två olika dokument med beteckningen PÅ 11/2017 finns också. Märklig diareföring!

Vi reagerar också på att så fort en fråga är besvärlig hänvisas det till Tekniska förvaltningen. Det har inte förekommit, vad vi skulle kalla samråd, utan man har kunnat besöka ett par platser för att titta på förslagen. En vandring runt området där deltagarna kunde ställa frågor, som i bästa fall besvarades. Resten har man fått försöka läsa sig till.

Gissningsvis är denna typ av samråd ett politiskt påhitt för att slippa besvärliga kolonisters frågor. Man kan tolka detta som att kommunens tjänstemän redan bestämt sig för att genomföra sitt förslag och tänker köra över kringboende och kolonister.

Kommentar

De nya bostäder som detaljplanläggningen möjliggör behövs. Fler bostäder utgör ett allmänintresse, vilket i detta fall står mot en rad enskilda intressen. Det behövs till dessa bostäder allmän park och annan infrastruktur. För att kunna anlägga den nya parken behöver koloniområdets toalettbyggnader få en ny placering. I den nya parken kommer att finnas en allmän lekplats, som alla är välkomna att använda.

Stadsbyggnadskontoret hänvisar till markägaren tillika planintressenten, som är Tekniska förvaltningen, i frågor som rör deras ansvarsområde såsom arrendeavtal, service inom koloniområdet i form av komposter, toaletter etc.

Byggnadsnämnden och Stadsbyggnadskontoret följer plan- och bygglagen (PBL) som är det lagrum, vilket reglerar detaljplanprocessen. Se för övrigt tidigare svar.

Björn Koch

Yttrande i samråd (aktbilaga 51)

Arrendatorn till kolonilott nr 71 (i nordöstra hörnet av den stora gräsytan inne i området) är oroad över planillustrationen som redovisar gemensamhetshus och toaletter nära lott nummer 71. Genom en sådan förändring ökar spring och rörelse och det riskerar att inte längre bli lugn och ro på kolonin. Arrendatorn till lott nummer 71 föreslår att bodar och toaletter istället placeras en bit ifrån gränsen och mer centralt på gräsmattan, så ingen koloni i närheten störs.

Kommentar

I det fortsatta arbetet kommer nya lägen för kolonisternas gemensamhetshus, toaletter och komposter att behöva diskuteras vidare. Det är Tekniska förvaltningen som kommer att sköta detta i dialog med koloniföreningen. Prickmark (mark som inte får bebyggas) föreslås i granskningshandlingen för att ett visst avstånd ska hållas till aktuell lott.

Boel Billgren, Per Carleheden, Anders Andersson, Agneta Ivanov, Tonny Ivanov, Bengt-Åke Olofsson och Birgitta Olofsson Yttrande i samråd (aktbilaga 53)

Boende på Fritjofs väg välkomnar förslaget om att det nya bostadsområdet ska ges karaktären av trädgårdsstad och de förespråkar att begreppet trädgårdsstad också ska innefatta hela bostadsområdet väster om Fritjofs väg. För att trädgårdsstaden ska omfatta även deras bostadsområde fordras bland annat att Fritjofs väg görs fri från genomfartstrafik och att gatan omvandlas till gångfartsområde, för att säkra en lugn och trygg koppling till befintligt bostadsområde och övriga stadsdelen. Lycko-Pers väg, Nils Holgerssons väg och Mäster Olofs väg är alla tre smala och trottoarlösa gator. I förverkligandet av trädgårdsstaden kan och bör även dessa gator göras till gångfartsområde.

Trafikflödet på Fritjofs väg består till 98 procent av genomfartstrafik, varav en icke obetydlig del är tung lastbilstrafik, trots genomfartsförbud för lastbilar. Andra omständigheter som kommer att alstra mer genomfartstrafik är:

- den pågående utbyggnaden av bostäder på Vipeholmsområdet
- etableringen av Komvux på Vipeholmsområdet
- utbyggnaden av Ideonområdet
- utbyggnaden på södra Brunnshög

De boende anser att barnkonsekvensbeskrivningen är ofullständig. Den berör inte konsekvenserna för de barn som vistas på koloniområdet och inte heller för barnen i vårt bostadsområde som för att ta sig till bollplanen måste korsa den starkt trafikerade Fritjofs väg. Denna gata sammanfaller också delvis med barnens skolväg.

Tillfarten till Solhällan från Fritjofs väg, om den överhuvudtaget behövs, bör vara motorfordonsfri. En bilväg genom ett koloniområde är i sig

olämpligt med tanke på olycksrisker, inte minst för barnen. Bilisternas faktiska körbeteende kommer innebära betydligt större antal motorfordon än vad som uppgivits från Stadsbyggnadskontoret.

Konsekvenserna av den ökade biltrafiken på Fritjofs väg utgör också ett allvarligt hot mot oxelallén, med dess viktiga funktion som skydd mot nederbörd, regn och buller samt inbindning av koldioxid.

Kommentar

Planförslagets uppbyggnad begränsar trafikökningen på Fritjofs väg jämfört med tidigare förslag för området, då all biltrafik till Solhällan föreslogs passera denna gata. Som framgick av planbeskrivningen skulle i det fortsatta planarbetet göra kompletterande trafikräkning på Fritjofs väg. Denna trafikräkning har nu genomförts och resultatet framgår av granskningshandlingen. Resultatet av mätningen föranleder inga förändringar i plankartan.

Att även villorna väster om koloniområdet –Vipelyckan - skulle ingå i den framtida "trädgårdsstaden" är ett intressant förslag. Därigenom skulle den grönskande Fritjofs väg bli den sammanbindande länken mellan de båda bostadsområdena med koloniområdet i mitten. Idag finns dock inget uppdrag från byggnadsnämnden till en sådan förändring genom detaljplan. Gatumarken är Tekniska förvaltningens ansvar. Att övervägande del av denna gata är inkluderad i detaljplanen, är främst en planteknisk fråga, då det annars skulle ha blivit en mindre rest kvar av en äldre detaljplan (med samma innehåll).

Barnchecklistan bör adressera även de frågor som yttrandet framför, vilket har justerats. Fritjofs väg är väghållarens ansvar, se ovan.

I den detaljplan kommunfullmäktige antog 2016 för Vipemöllan 38 m.fl. ingår en gatukoppling till Thulehemsvägen. Denna koppling är nu byggd.

Grupp av boende (ca 70 personer) väster om Fritjofs väg

Yttrande i samråd (aktbilaga 55-56)

Boende i området väster om Fritjofs väg är djupt oroad över den utveckling av motortrafiken som har skett och kommer att ske på Fritjofs väg genom planerad utbyggnad på Solhällan och på Vipeholm. De är oroliga att detaljplanen antas utan tillräcklig vetskap om vilka konsekvenserna för området i stort blir. De kräver att detaljplanen omarbetas, så att strävan att skapa trädgårdsstad med grönska och gångfartstrafik även omfattar Fritjofs väg och bostadsområdet väster om denna gata.

Detaljplaneförslaget föreslår enligt de boende en utveckling i helt motsatt riktning: Fritjofs väg görs till huvudgata med ökade trafikmängder och barriäreffekter. Buller, utsläpp och

trafikolycksrisker ökar, inte minst för barnen i koloniområdet, men även för de närboende barnen vid passage av väg till och från bollplanen eller till skolan.

Motortrafiken på Fritjofs väg är till cirka 98 procent genomfartstrafik. Mål- respektive startpunkter är Vipeholm och Vipelyckan, Thulehem, Mårtens fälad, Östra Torn, Ideonområdet. En stor del av genomfartstrafiken utgörs av lastbilar.

För att förslaget om trädgårdsstad ska kunna förverkligas fordras bland annat att:

- tillfart för motortrafik från Fritjofs väg utgår ur planen
- att motortrafiken på Fritjofs väg kraftigt minskas och att smitvägar för genomfartstrafik i bostadsområdet förhindras

Gruppen kräver att en trafikutredning görs som med avseende på Fritjofs väg och att denna redovisar:

- motortrafikens befintliga flöden och kösituation
- genomfartstrafiken uppdelad på trafik som har som startpunkt respektive målpunkt i stadsdelar såväl väster som öster och norr om Fritjofs väg
- framtida trafiksituation på Fritjofs väg med planerad utbyggnad av bostäder respektive Komvux på Vipeholm liksom utbyggnad på Ideon inkluderad. Gruppen kräver också att en barnkonsekvensanalys görs som även innefattar konsekvenser för barnen som vistas på koloniområdet och de barn som bor i närområdet.

Kommentar

Att övervägande del av Fritjofs väg är inkluderad i detaljplanen, är främst en planteknisk fråga, då det annars skulle ha blivit en mindre rest kvar av en äldre detaljplan (med samma innehåll). Aktuellt detaljplane förslag innehåller anslutning till planområdet, men härutöver finns inget syfte att förändra Fritjofs väg. Genom den indexering som samrådshandlingen innehöll kunde detta missförstås. Då körbanan är smal och utrymmet företrädesvis utgörs av plantering samt gång- cykelbana blir preciseringen huvudgata missvisande. Även om det inte finns några direkta mål vid aktuell gata, är definitionen lokalgata mer rättvisande, vilket har justerats till granskningshandlingen.

Att även villorna väster om koloniområdet –Östhaga/Vipelyckan - skulle ingå i den framtida "trädgårdsstaden" är ett intressant förslag. Därigenom skulle den grönskande Fritjofs väg bli den sammanbindande länken mellan de båda bostadsområdena med koloniområdet i mitten. Idag finns inget uppdrag från byggnadsnämnden till en sådan förändring genom detaljplan. Stadsbyggnadskontoret har framfört synpunkten att göra Fritjofs väg till ett gångfartsområde till Tekniska förvaltningen.

Att omforma samtliga gator inom bostadsområdet Östhaga/Vipelyckan till gångfartstrafik är ett önskemål att framföra till fastighetsägare och väghållare, dvs Tekniska förvaltningen.

Ombyggnaden för att skapa en korsning med Fritjofs väg kan – rätt utfört – medverka till att förhindra genomfartstrafik. Även detta ligger inom Tekniska förvaltningens ansvarsområde.

Som framgick av planbeskrivningen skulle i det fortsatta planarbetet göras kompletterande trafikräkning på Fritjofs väg. Denna trafikräkning har nu genomförts och resultatet framgår av granskningshandlingens planbeskrivning. De trafikmängder som redovisas föranleder ingen förändring i plankartan.

Vad gäller barnchecklistan, se kommentar till ovanstående yttrande.

Boel Billgren

Yttrande i granskning (aktbilaga 105)

I yttrade till samrådsförslaget framfördes tillsammans med andra sakägare att detaljplanen behövde kompletteras med följande utredningar i den fortsatta planprocessen:

- Trafikutredning för befintliga och tillkommande flöden på Fritjofs väg med anledning av planerad byggnation inom planområdet, tillkommande bebyggelse på Vipeholmsområdet och utökning av gymnasieskolan Vipan
- Bullerutredningen skulle kompletteras med den kommande motortrafikökningen på Fritjofs väg
- Barnkonsekvensanalys omfattande konsekvenser för barn som vistas på koloniområdet och barn som bor i närområdet

Nedan följer mina synpunkter på granskningshandlingen och samrådsredogörelsens kommentarer i förhållande till dessa punkter:

Trafikutredningen

I planbeskrivningen anges att en mätning har gjorts år 2020 och att flödet uppgår till 1200 fordon/ dygn år 2020. Denna siffra är uppseendeväckande låg i förhållande till tidigare utförda trafikräkningar. I den trafikutredning som Tyréns utförde 2008, anges att trafikflödet på Fritjofs väg enligt "räkningar genomförda 1995 respektive 1998 uppgick trafikflödet till knappt 3000 fordon." En analys av trafikökningar efter 1998 gav enligt rapporten att fordonsflödet uppgick till ca 3500 fordon. Tekniska förvaltningen har därefter, år

2008, utfört två trafikräkningar och uppger då att trafikflödet uppgår till högst 4600 fordon per vardagsdygn.

Om Stadsbyggnadskontorets räkning år 2020 är korrekt skulle trafiken på Fritjofs väg ha minskats till en tredjedel av flödet 2008 och till mer än hälften av flödet 1998. Att så skulle vara fallet är föga sannolikt med tanke på den allmänna ökningen av biltrafik, utbyggnad av Vipeholmsområdet och gymnasieskolan Vipan.

Bullerutredningen

Planhandlingens bullerutredning innefattar inte bullerpåverkan på bostäderna väster om Fritjofs väg. Bullerutredningen för planområdet bygger på trafikmätningen på Fritjofs väg år 2020. Med tanke på att reliabiliteten hos denna mätning kan ifrågasättas, torde ett större reellt trafikflöde än det uppmätta flödet på Fritjofs väg förändra bullernivån även för de gator där buller beräknats .

Barnkonsekvensanalysen

Granskningshandlingens redovisning av barnperspektiv är bristfällig. Analysen gäller endast barn som kommer att bo i det planerade bostadsområdet. Konsekvenserna i form av trafikolycksrisker, buller och barriäreffekter för barn som uppehåller sig på koloniområdet eller som bor i bostadsområdet väster om planområdet har överhuvudtaget inte belysts. Inte heller har dialog med barn på koloniområdet eller i närområdet förts. Planens barnperspektiv är-i allt väsentligt därmed ett barnperspektiv ur de vuxnas synpunkt, inte ur barnens. Det är tveksamt om barnkonsekvensanalysen därmed är i full överensstämmelse med barnkonventionen.

Detaljplaneförslaget måste kompletteras

Granskningshandlingen måste kompletteras med följande delar innan den går vidare för antagande:

Ny trafikmätning för att säkerställa korrekta mätvärden. En sådan mätning bör ske först vid normalläge ett vardagsdygn under skolans terminstid och efter pandemins upphörande.

Bullerutredning som utgår från aktuella och förväntade framtida trafikflöden och som innefattar bullernivåerna vid bostäderna längs Fritjofs väg.

Barnkonsekvensanalys som kompletterats med redovisning av dialoger med barnen på koloniområdet och de barn som bor i närområdet, och som även beskriver planens konsekvenser för dessa barn.

För en god närmiljö i hela grannskapet

För att säkra en god närmiljö för barn och vuxna i koloniområdet, i

bostadsområdet väster om Solhällan och i det planerade nybyggnadsområdet är motortrafiken på Fritjofs väg och på gatan genom koloniområdet två strategiskt avgörande faktorer. Fritjofs väg måste därför omvandlas till en gata fri från genomfartstrafik och trafiken anpassas till de gåendes villkor för att säkra en lugn och trygg koppling mellan det nya bostadsområdet och det befintliga samt till övriga stadsdelen. Detta är en förutsättning för att en framtida trädgårdsstad ska kunna utvecklas.

Det krävs också att tillfarten till nya Solhällanområdet från Fritjofs väg, om den överhuvudtaget ska ingå i planen, bör vara motorfordonsfri. En bilväg genom ett koloniområde är i sig olämpligt med tanke på olycksrisker, inte minst för barnen. Bilisternas faktiska körbeteende kommer därtill att innebära betydligt större antal motorfordon som nyttjar denna tillfart än vad som uppgivits från Stadsbyggnadskontoret.

Kommentar

Stadsbyggnadskontoret har uppdaterat uppgiften om dagens trafikmängder på Fritjofs väg inför antagandet, men siffran innebär inte någon påverkan i avvägningen mellan enskilda och allmänna intressen.

Även bullerberäkningen har uppdaterats och en karta över uppskattad bullersituation utmed Fritjofs väg har infogats i planbeskrivningen.

Barnkonsekvensanalysen inkluderar även barn i närområdet och inom koloniområdet.

Ulf Svärd

Yttrande i samråd (aktbilaga 57)

I yttrandet framhålls önskemål om ett ökat fokus på kulturhistoria och framtida värden istället för praktisk/teknisk utformning. Liksom i övriga yttranden framförs önskemål om ett större sammanhängande område för trädgårdsstad vari Östhaga ingår och Fritjofs väg blir en gata med trafik på fotgängarnas villkor. Planområdets koppling för biltrafik till denna gata föreslås utgå eller ersättas med koppling söder om koloniområdet alternativt via Astrid Lindgrens väg.

Parkgatan föreslås ersättas med ett breddat parkstråk placerat mellan koloniområdet och tillkommande bostäder och diket föreslås lämnas opåverkat med anledning av växt och djurliv. Yttrandet lämnar också förslag på mer detaljerade, tekniska lösningar.

Punkthusens höjder, ska enligt yttrandet, anpassas så att de inte ger exempelvis skugga eller ökad insyn i koloniområdet. Vid förändringar inom koloniområdet behöver, enligt yttrandet, tas hänsyn till och samråd ske med berörda, så att olägenhet för kolonister på grund av

placering av komposter, avstyckning för transformatorer med mera inte uppstår.

Kommentar

Stadsplanering handlar om att avväga olika intressen till en - för samhället som helhet - god lösning. Plan- och byggprocessen är komplicerad och resurskrävande. Varje steg i denna process har ett syfte; detaljplanen lämnar utrymme för olika lösningar av mer teknisk natur, vilket behandlas under kommande projekteringskedan.

Att även villorna väster om koloniområdet –Östhaga/Vipelyckan - skulle ingå i den framtida "trädgårdsstaden" är ett intressant förslag. Därigenom skulle den grönskande Fritjofs väg bli den sammanbindande länken mellan de båda bostadsområdena med koloniområdet i mitten. Idag finns dock inget uppdrag från byggnadsnämnden att pröva en sådan förändring genom detaljplan.

Oavsett vilken typ av gata, är det inte trafiktekniskt möjligt att ansluta till Fritjofs väg söder om koloniområdet. Inte heller är en koppling av biltrafik till planområdet via Astrid Lindgrens väg möjlig - varken med hänsyn till terräng eller till övriga delar av koloniområdet Solhaga. Oavsett om anslutning sker till Fritjofs väg eller inte kommer belastningen på dagvattenssystemet att öka, eftersom allmän plats anläggs och regnmängderna på grund av klimatförändringen ökar. Som framgår av planhandlingar kommer huvuddelen av spontanetablerad vegetation i gränsen mot koloniområdet att ingå i användningen PARK. Det finns därmed goda möjligheter för Tekniska förvaltningen att bevara det för den biologiska mångfalden viktiga buskskiktet.

Diket behöver utvecklas för att kunna bli en mer integrerad del i stadsdelen till nytta och glädje för fler, för att bidra till att förhindra översvämning samt för att förbättra odlingsmöjligheterna inom koloniområdet. Stadsbyggnadskontorets ställningstagande är att den biologiska mångfalden på sikt har förutsättningar att öka genom att diket får en annan utformning. Den rekreativa potentialen när diket får en ny gestaltning innebär också ett tillskott till den framtida parkmiljön. För att kunna hantera framtida regnmängder är det nödvändigt att olika åtgärder samverkar och utvecklingen av diket är en av dessa.

Att ersätta parkgatan med ett parkstråk mellan koloniområdet och tillkommande bebyggelse skulle visserligen skapa en större distans mellan tillkommande bebyggelse och koloniområdet, men skulle förbise andra ställda krav på detaljplanens innehåll.

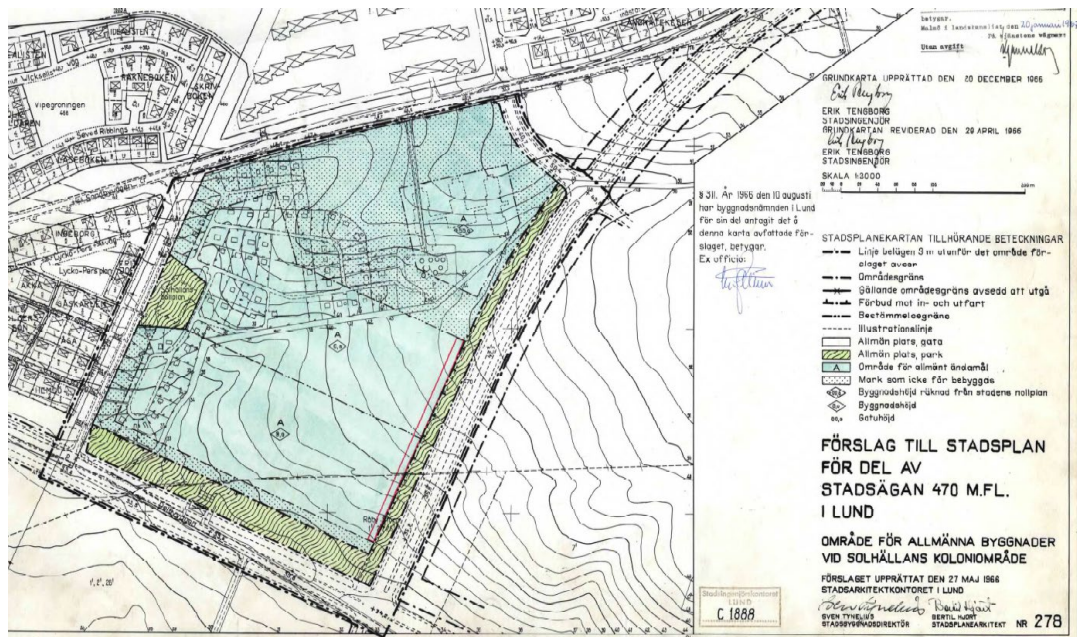
Punkthusen ligger på ett sådant sätt att skuggningen av koloniområdet begränsas. Byggnadsnämnden har uttryckligen velat pröva lämpligheten med upp till sju våningar för punkthusbebyggelsen. Ofrånkomligen

kommer detta innebära utsikt över koloniområdet från de övre våningsplanen, vilket påverkar insynen på kolonilotterna. I avvägningen mellan enskilda och allmänna intressen har Stadsbyggnadskontoret bedömt att det allmänna intresset av bostäder väger tyngre än det enskilda intresset av insynsskyddad koloniträdgård.

De enskilda kolonilotterna på Solhällan är mellan 273-465 m² stora. Flertalet är kring 400 m² stora, vilket i princip motsvarar en radhustomt. Behovet av yta för allmän park och möjlighet för de som flyttar in i området att odla bedöms överväga kolonisternas behov av gemensamma friytor.

Som framgår av planbeskrivningen är huvuddelen av planområdet i gällande detaljplan (nr 278 från 1966) avsett för ändamålet **allmänna byggnader** samt en mindre del parkmark. En stor andel av kolonistugorna ligger på mark som inte får bebyggas (prickmark). Det är byggnadsnämndens uppfattning att ett säkerställande av koloniområdet för just koloniändamål **är** att tillvarata kulturmiljövärden, biologiska värden samt att gynna sociala värden för både dagens kolonister och för de som kommer att flytta in i en intilliggande, nybyggd bostad.

Gällande detaljplan (nr 278 från 1966) utgörs av ändamålet allmänna byggnader samt en mindre del parkmark.

Det har skett ett omfattande dialogarbete med berörda kolonister inom ramen för detaljplaneprocessen. Detaljplanen innebär att koloniområdet Solhällan säkerställs i detaljplan, vilket innebär en ökad trygghet för den enskilde kolonisten. Detaljplanen utgör således utifrån denna aspekt inte en försämring av den enskildes villkor – tvärtom.

Vem som är sakägare är något som slutligt avgörs av domstol. Stadsbyggnadskontoret hänvisar i övrigt till kommentarer avseende aktbilagor 53, 55-56.

Yttrande i granskning (aktbilaga 102)
Skribenten menar att om lämnade synpunkter höras och justeringar medtages i detaljplanen ser vederbörande inga vidare hinder inför beslut i frågan.

Gångfartsområde

Av yttrande framgår att placering av kompost för den södra delen av området bedöms vara olämplig, eftersom komposten kommer alltför

nära stugan på lott nr 17. Om anslutningen till Fritjofs väg istället flyttas ca 5 m norrut blir avståndet till kolonierna större, utrymme till annan placering av komposterna möjliggörs samt fler träd kan bevaras.

Hänsyn till befintliga värden

I yttrandet hänvisas till andra detaljplaner där förslaget från början har varit att bebygga med flervåningshus, i direkt anslutning till befintlig bebyggelse, vilket efter samråd istället utvecklades till park. Utifrån likabehandlingsprincipen anses samma situation och lösning vara aktuell inom Solhällan.

Yttrandet pekar på att de två punkthus som är placerade närmast den södra delen av koloniområdet bör vara max 5 respektive 6 våningar (från väster till öster) för att anpassas till koloniområdet och minska insyn i koloniträdgårdarna.

Fritjofs väg

För att minska trafikbelastning och hastighet föreslås att hela Fritjofs väg görs om till GATA₃ (istället för GATA₁) och tydliga fartbegränsande åtgärder vidtas.

Gemensamhetsanläggning och grönyta i södra delen

Som ersättning för toaletter och duschmöjlighet finns behov av minst två toaletter och en dusch. Skribenten menar att det är oklart, vilken slags byggnad som möjliggörs inom den gemensamma ytan, i södra delen av koloniområdet.

Säkerställande inför framtiden

Då den större delen av grönytan prickmarkerats (skyddats från bebyggelse) bör det ju även vara möjligt att få den klassificerad som parkmark och därmed även planera för lekplats med klätterställning med mera.

Förtydligande önskas om att koloniområdet i söder är säkrat för framtiden och inte bara arrendetiden ut.

Den största frågan är egentligen:

-Finns enskilda intressen - som ur ett samhällsperspektiv - är väsentliga, än de som man från kommunalt håll har valt att inte tydligt specificera?

-Är det även så att det inte bara finns otydligheter i planförslagets presentation utan rent av felaktigheter, så här sent i beslutprocessen, att hela ärendets handhavande kan komma att ifrågasättas?

Kommentar

Det är Byggnadsnämnden som beslutar om antagande av detaljplanen. Valt förfarande följer PBL.

Anslutningen till Fritjofs väg är placerad i föreslaget läge för att hålla samman de ytor som avsätts för parkändamål. Om gatan flyttades norrut skulle avståndet mellan trafik och lotternas norrsida öka medan avståndet mellan biltrafik och de som använder parken skulle minska – i motsvarande grad. Möjligheten till viss distans mellan den gemensamma boll- /aktivitetsplanens södersida och biltrafiken har prioriterats framför större distans mellan fyra enskilda koloniträdgårdar och planerad gata.

I fastighetskonsekvenskartan finns figur A-F för att grafiskt och i tabellform förklara hur den framtida fastighetsindelningen kan komma att se ut. Fastighetskonsekvenskartan ska inte förväxlas med plankartans användningar där E med preciseringen Transformatorstation ingår. En byggrätt för någon form av gemensam byggnad för kolonisternas behov finns inom södra delen av koloniområdet.

Förslaget i yttrandet - att låta gröningen övergå till park - skulle öka andelen grönyta tillgänglig för alla. Emellertid är denna yta på alla sidor omgiven av koloniträdgårdar, vilket gör det till en tveksam lösning utifrån bland annat rumsliga aspekter och grad av upplevd tillgänglighet.

Arrendefrågan hanteras av Tekniska förvaltningen. Om detaljplaneförslaget antas kommer detaljplanen att gälla till dess den ersätts med ny detaljplan.

Information om planarbetets innehåll och förutsättningar har kontinuerligt lämnats av kommunen. För övrigt hänvisas till de kommentarer som har lämnats efter samrådet.

Eva och Per Carleheden

Yttrande i granskning (aktbilaga 101)

Fotbolls-/allaktivitetsplan och lekplats för barnen i området kommer säkert att bli mycket uppskattad. Med tanke på att Fritjofs väg i nuläget är hårt belastad av genomfartstrafik (där många obekymrat kör med hög hastighet trots flera gupp) så bör rejäla trafikminskande åtgärder vidtas för Fritjofs väg så att barn boende på västra sidan gatan utan fara ska kunna ta sig till planen. Sträckan från Hjalmar Gullbergs väg ner mot Dalbyvägen kan till exempel smalnas av och/eller bli gångtrafiksgata, likt infartsgatan in på nya området.

Kommentar

Fritjofs väg är planlagd som lokalgata med trafik mellan områden, vilket är den funktion gatan har idag. Vid den framtida ombyggnaden har Tekniska förvaltningen möjlighet att förändra gatans gestaltning och skyltning på ett sätt som skulle kunna innebära att fördelarna för den enskilde bilisten att välja denna gata för genomfart minimeras. Likaså är hastigheten väghållarens ansvar, och därmed även denna en fråga för Tekniska förvaltningen.

Ombyggnaden för att skapa en korsning med Fritjofs väg kan således – rätt utfört – medverka till att förhindra genomfartstrafik. Även detta ligger inom Tekniska förvaltningens ansvarsområde.

Bostadsrättsföreningen Thulepark 1

Av yttrandet framgår synpunkter på föreslagen fastighetsreglering och infart kopplat till ny exploatering.

Föreslagen ny exploatering för bostadsändamål, väster om Solhällan 3, bedöms av bostadsrättsföreningen som alltför hög, dels med tanke på den nära anslutningen till koloniträdgårdarna, dels då byggnader i fem våningar medges inom hela det föreslagna exploateringsområdet. Bostadsrättsföreningens hus har fyra våningar mot Hjalmar Gullbergs väg och fem i flyglar mot söder. Därutöver är vare sig byggnadshöjd eller totalhöjd reglerad i detaljplaneförslaget, varför dessa eventuella byggnader enligt illustrationsplanen medför en stadsbyggnadsmässig obalans längs detta avsnitt av Hjalmar Gullbergs väg. Gränsen för byggbar yta anses vara närmre Thuleparks hus i väster än avståndet mellan Thuleparks egna byggnader.

Var är det tänkt att infart skall ske till den nya exploateringen väster om Solhällan 3? Det tycks svårt att se en ny infart från Hjalmar Gullbergs väg här - utan man förutsätter att byggnaderna ska nås med bil över Astrid Lindgrens väg. Då blir det än svårare att förstå varför föreningen ska köpa in markbiten innefattande infarten till Astrid Lindgrens väg - för att strax därefter få en både högre och närmare belägen byggnad i bästa västerläge.

Skuggpåverkan för våra hus på Solhällan 3 tas inte upp i planbeskrivningen. Då våra lägenheter i den västra delen är enkelsidiga med loftgång åt öster samt heltäckande balkonger mot väster påverkas troligen vår dagljusfaktor till en inte obetydlig del, om man väljer att förlägga ett fem våningars hus, tillika utan begränsande total byggnadshöjd, i den tilltänkta byggrätten.

Krav/önskemål i fallande angelägenhetsgrad med anledning av ovanstående är:

-Föreslagen exploatering inom området väster om Thulepark anpassas bättre till befintligt koloniområde eller ännu hellre läggs till som en naturlig utvecklingsbar del för koloniområdet. Kanske skulle man kunna medge en annan funktion här än bostäder till exempel för en kiosk eller mindre livsmedelsbutik. Inte på något annat ställe i planen medges så många våningar (V) så nära koloniområdet. Dessutom blir koloniområdet i sin planform mera "hel" och man kan också se

möjlighet för koloniägare att kunna utnyttja den befintliga parkeringsplatsen vid Astrid Lindgrens väg med en eventuell ny entré in i koloniområdet.

-Kompletterande skuggstudier för byggrätterna öster om Solhällan bör redovisas och i förekommande fall (dvs om dessa studier innebär att våra lägenheter ej längre kan uppfylla vedertagna krav visavi dagsljusfaktorn) leda till begränsning i byggnadshöjden /våningsantalet i den här ovan anförda situationen.

-Byggnadshöjd, total byggnadshöjd samt våningshöjd (med taklutning på högst 1:40) för den föreslagna exploateringen begränsas till maximalt samma som för Thuleparks nuvarande byggnader (dvs 4 våningar) inom området som de båda byggnader i illustrationsplanen anger. Alternativt så sänker man våningstal och byggnadshöjd till maximalt 3 våningar/9m. inom hela exploateringsområdet.

-Byggnadsrätten för föreslagen ny exploatering flyttas minst lika långt västerut som avståndet idag är mellan Thuleparks 2 västra befintliga byggnadskroppar mot Hjalmar Gullbergs väg.

Kommentar

Att utöka koloniområdet ligger inte i linje med planuppdraget. Att utöka koloniområdet är inte heller rimligt med hänsyn till användningen av mark och att fler bostäder utgör ett allmänintresse. Diskussion om möjlighet till förskola har förts inom ramen för planarbetet, men har valts bort.

Till granskningen har byggrätten disponerats om för att bättre möta platsens förutsättningar. Prickmark säkerställer behörigt avstånd till och tillvaratar bättre utsikten från bostadsrättsföreningen Thulepark 1. Antal våningar inom byggrätten är däremot oförändrat. Fem våningar bedöms i skala jämförbart med bostadsrättsföreningens egen bebyggelse. Exploateringsstalet har däremot ökat från 2400 till 2700 m² BTA. Hur denna byggbara yta disponeras i bredd och höjd är en fråga för framtida exploatör och arkitekt, men hela den byggbara ytan kan inte bebyggas i fem våningar.

Genom detaljplanens lösning för angöring till Solbacken via en allmän lokalgata kopplad till Sandbyvägen kommer Astrid Lindgrens väg att avlastas från viss biltrafik. Såsom tillkommande bebyggelsen är skisserad kommer infart till ny bostadsbebyggelse belägen väster om Solhällan 3 huvudsakligen att ske inom kvartersmark, vilket redan i samrådshandlingen har styrts med in-/utfartsbestämmelse till kvartersmarkens västligare delar.

Avståndet till byggrätt var i samrådshandlingen förvisso något mindre än mellan de byggnadsdelar som ligger i vinkel mot Hjalmar Gullbergs väg, men också större än mellan de delar av Thulehem som ligger parallellt med Astrid Lindgrens väg.

Till granskningen har förslag till fastighetsreglering uppdaterats för att bättre spegla detaljplanens gestaltning. Tanken är att ny byggrätt längs med Hjalmar Gullbergs väg kan komma att anslutas till den gemensamhetsanläggning som Astrid Lindgrens väg utgör. Härigenom kan enstaka fordon för handikapparkering komma att nyttja Astrid Lindgrens väg, om behov skulle uppstå.

Totalhöjd innebär en onödig låsning då denna inkluderar varje uppstickande del ovanför takkonstruktionen exempelvis ventilationshuv, skortsten, mast eller dylikt. Kompletterande solstudier avseende detta norra område har infogats i planbeskrivningen.

Stefan Sjölin

Yttrande i granskning (aktbilaga 92)

Önskar förtydligande avseende området alldeles söder om Linelyckan (eg. Linebäck) och enligt bild utgörs av tre mindre huskroppar som, sett från väst till öst är 1, 3 respektive 5 våningar, vilka är avsedda för åldringsboende likt Linelyckan.

Kommer den branta, trädbevuxna backen att finnas kvar? Enligt bilden i planbeskrivningen så framgår det klart, men på illustrationsplanen finns parkeringsplatser på delar av marken där dessa träd nu står. Vederbörande utgår från att samtliga träd finns kvar och att man finner en annan p-platslösning.

Från den nya väganslutningen från Sandbyvägen, kommer det att finnas en anslutning till Astrid Lindgrens väg? Det vill säga genomfart därifrån till Hjalmar Gullbergs väg?

Kommentar

Illustrerade lameller har ett gradvis ökande antal våningar från väster till öster för att tillvarata utsikten och anpassa höjden till koloniområdet respektive Sandbyvägen. Den östligare byggnaden har skisserats i 2 våningar, den mellerst i 4 och den västligare i 6. Det är denna fördelning som redovisas i planbeskrivningens översiktsbild.

Plankartan – som vinner laga kraft– anger högsta möjliga exploateringsgrad; både i form av antal våningar, men också i form av antal kvadratmeter (BTA). Inom ramen för dessa begränsningar finns flera olika lösningar i upp till 6 våningar, men det exploatören för närvarande är intresserad av fördelar sig som på översiktsbilden. Den

användning som föreslås är boende (B), alltså inte någon form av vårdboende.

Exploateringen innebär att träd kommer att behöva fällas. Till bostäderna krävs ytor för utemiljö och parkering. Parkeringen är översiktligt redovisad i illustrationsplanen, men framgår inte i översiktsskissen då bilden - dels inte har studerats med den detaljeringsgraden, men också för att de aktuella ytorna delvis döljs av byggnader och övriga trädkronor. Hur omfattande parkeringsytan blir är avhängig hur många bostäder som slutligen byggs och eventuell parkeringsreduktion. Hur många och vilka träd som kan sparas återstår att arbeta vidare med i kommande skeden. Visst skydd av dungen regleras med ett n på plankartan. Inom denna mark får ingen parkering anläggas.

Ingen genomfart från nya anslutningen vid Sandbyvägen och till Hjalmar Gullbergs väg, är avsedd att ingå i framtida bebyggelse. Yttrandet föranleder ingen ändring.

Bengt Erik Ingemar Larsson

Yttrande i granskning (aktbilaga 93)

Inget av övriga koloniområden har någon parkeringsplats inom sitt område, därför är det fel att Solhällans koloniområde ska ha parkeringsplatser inom området. Parkering ska istället placeras utanför koloniområdet.

Regler, kostnader, tillgänglighet och service är väldigt olika för koloni- respektive odlingslotter. Därför kan man inte ha både kolonilotter och odlingslotter på ett och samma område. De ytor som föreslås för odlingslotter ska därför ligga utanför koloniområdets ytor.

Kommentar

Det finns idag en yta vid en av grindarna som är avsedd för bilparkering. Denna parkering behövs för att det inte ska stå bilar parkerade i angränsande gata. Det är Tekniska förvaltningens strävan att skapa utrymme för både koloni- och odlingslotter. Det är också deras ansvar att hitta fungerande lösningar för hur dessa båda arrendeformer ska kunna fungera tillsammans.

Gustaf Wredberg

Yttrande i granskning (aktbilaga 94 och 95)

För en lekman är det mycket kartinformation att tolka på kort tid. Min fråga är huruvida Astrid Lindgrens väg kommer att ansluta till den nya gata som kommer att gå mellan Sandbyvägen och Fritjofs väg? Om så är fallet torde det medföra ökad biltrafik på Astrid Lindgrens väg. Denna gata är redan i nuläget livligt trafikerad av boende Thulepark samt besökare/anställda på Linelyckan respektive Solbacken. Även hemsjukvården Linero utgår från Solbacken, vilket genererar åtskillig

biltrafik dygnets alla timmar. Genomfartstrafik till och från Hjalmar Gullbergs väg vore mycket olyckligt.
Tacksam för svar.

Kommentar

Det finns inga planer att ansluta Astrid Lindgrens väg till den nya gata som har in-/ utfart till Sandbyvägen. Del av den biltrafik som idag är hänvisad till Astrid Lindgrens väg kommer däremot, efter ett plangenomförande, att nyttja denna nya gata. Detta kommer att avlasta Astrid Lindgrens väg från exempelvis trafik till och från Solbacken.

SAMLAD BEDÖMNING

Den samlade bedömningen är att det allmänna intresset att möjliggöra ungefär 500 nya bostäder inklusive vårdboende väger tyngre än intresset att behålla denna rest av jordbruksmark respektive Solhällans koloniområde och diket opåverkade.

För ett välfungerande bostadsområde, integrerat på platsen behövs kopplingar till befintlig infrastruktur, vilket förutsätter utveckling av nya gatusträckningar och utrymme för parker och dagvattenhantering.

Att detaljplanen säkerställer övervägande del av koloniområdet för odling, innebära ökad trygghet för den enskilde kolonisten. Både i norra och i södra delen av koloniområdet kommer finnas kvar en gemensam allmänning med möjlighet till kompletterande bebyggelse. För kolonilotterna - med en areal av ca 270-465 kvm/lott - övergår del av tidigare gemensamma ytor till allmän park, som kan användas av alla - såväl boende som kolonister och allmänheten i övrigt. Behovet av yta för allmän park bedöms således överväga kolonisternas behov av för dem gemensamma friytor.

Den huvudsakliga stadsbyggnadsidén med parkgatan som ett nytt, offentligt stadsrum kvarstår, men mindre justeringar avseende gränsdragning mellan allmän plats och kvartersmark har skett för att bättre svara mot den framtida väghållarens behov. Ytterligare fakta avseende bland annat trafikräkning, buller, översvämning och markföroreningar har succesivt inhämtats och redovisats i planbeskrivningen.

För att möta det ökade intresset för stadsodling hos allmänheten har andelen mark avsatt för odling ökat något på bekostnad av allmän plats mellan samråd och granskning. Av samma skäl omfattar kvartersmark för odling i granskningshandlingen både koloni- och odlingslotter. Genom denna flexibilitet i planläggningen kan markägaren på lång sikt möta samhällsförändringar - såsom ett ökat eller minskat intresse för stadsodling eller koloniverksamhet. Av hänsyn till koloniområdets

behov av öppenhet och distans har strategiska ytor undantagits från möjlighet till bebyggelse.

Utbyggnaden av ca 500 nya bostäder i området ställer krav på omfattande investeringar i ny infrastruktur samt hög kvalitet i utformning av allmän plats respektive utemiljö inom kvartersmark, för att kunna möta invånarnas behov av god bebyggd miljö.

Följande justeringar har gjorts efter samrådet:

Plankarta:

-Planområdet har utökats något genom justering av plangränsen belägen söder om Linebäcks vårdboende.

-Fördelningen mellan kvartersmark och allmän plats för gata har justerats för att bättre svara mot Tekniska förvaltningens behov.

-Utmed Dalbyvägen har fördelningen mellan kvartersmark och allmän plats med användningen park justerats för att bättre ta till vara utpekade större träd.

-Justeringar har gjorts mellan kvartersmark och parkmark för bättre samband och funktionalitet. Vid den centrala platsbildningen har möjliggjorts en mindre gröning för att möjliggöra plantering av träd och grönska.

-E-området i områdets sydligare del har utökats för att bättre svara mot Kraftringens behov.

-I anslutning till Solhällans bollplan och diket har mindre justeringar gjorts i gränsdragningen mellan L₁ och PARK.

-Gränsen mellan mark för odling respektive park längst i öster har justerats för att minska påverkan på Solhällans koloniområde.

- Användningen GATA har justerats till sin precisering för att bättre spegla befintliga och framtida förhållanden.

-Användningen L (Odling) har förenklats i avsikt att ge flexibilitet och möjlighet för ansvarig förvaltning och kolonirörelsen att framöver välja inriktning. L₁ omfattar därför både koloni- och odlingslotter. För att möjliggöra utveckling av stadsodling, riktad till de som kommer att flytta in i området, har ytor för allmän park minskat till förmån för odlingslotter. Strategiska ytor inom Solhällans koloniområde - både i södra och i norra delen - har prickats, vilket innebär att byggnader inte få uppföras.

-Användningen C (Centrumändamål) har tillfogats användningen B (Bostad) inom tre strategiskt belägna områden. Här kan således, om rumshöjd och övriga tekniska egenskaper kan uppfyllas, maximalt en tredjedel av bottenvåningen utgöra service eller handel, om behov skulle uppstå.

-Bestämmelsen e₄ har infogats för att möjliggöra gemensamhetslokal av rimlig storlek och i e₁ har underjordiskt garage undantagits.

-Till begränsningarna av markens bebyggande har tillfogats en bestämmelse som förhindrar byggnad ovan mark, men medger underjordiskt garage, med syfte att få en bättre övergång mellan kvartersmark och park. Prick- och plusmark har justerats.

-Fler bestämmelser avseende markens anordnande har införts i plankartan för att förtydliga regleringen av parkering, dagvatten och vegetation.

-Bestämmelse "parkering" har förtydligats för ett trivsammare gaturum.

-Bestämmelsen f₃ har lagts till, vilket möjliggör större variation i fasaduttryck.

-Byggrätten utmed Hjalmar Gullbergs väg har fått en annan orientering; bättre anpassad till platsens förutsättningar och omgivande bebyggelse.

-Exploateringsgraden har förändrats inom respektive område; både ökat och minskat beroende på område. Sammantaget inom området har exploateringsgraden ökat något.

-Bestämmelse som reglerar buller har justerats respektive preciserats geografiskt.

-En administrativ bestämmelse (a) som förhindrar att startbesked ges innan förorenad mark är sanerad har införts inom aktuella planområden.

Planbeskrivning:

-Uppdaterad för att återspegla ovanstående förändringar i plankartan.

-Uppdaterad i enlighet med tillkommande utredningar och fakta.

Efter granskning har inga väsentliga ändringar som påverkar detaljplanens syfte gjorts. Utöver redaktionella ändringar har följande justerats:

Plankarta:

-Hörnavskärningar har på tre ställen övergått till allmän plats (gata).

Planbeskrivning:

- Uppdaterats avseende befintlig trafikmängd på Fritjofs väg.
- Förtydligats rörande biltrafik samt kapacitet i anslutningspunkter till väg 102
- Avsnittet buller uppdaterats och kompletterats.
- Texten kompletterats med nyligen uppförda och planerade förskolor och skolor.
- Texten förtydligats för att beskriva att kupor, frontespiser och andra uppstickande delar ingår i det varierade taklandskap som eftersträvas.
- Texten förtydligats och förenklats under rubriken *Fastighetsrättsliga konsekvenser av detaljplanens genomförande.*
- Kompletterat beskrivningen av ledningsupplåtelsen med servitut.
- Kompletterat med hänvisning till gällande markavtal mellan VA Syd och Tekniska nämnden, beträffande principer för kostnadsfördelningen avseende dagvattenanläggningar.
- Förtydligats avseende konsekvenser för barn inom koloniområdet.

STADSBYGGNADSKONTORET I LUND

Ole Kasimir
Planchef

Åsa Nyberg
Planarkitekt